

RÉTSÁG VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK KÉPVISELŐ-TESTÜLETE

2651 Rétság, Rákóczi út 20. Telefon: 35/550-100

www.retsag.hu e-mail: hivatal@retsag.hu

Előterjesztést készítette: Pekáryné Mindszenti Csilla Előterjeszti: Hegedűs Ferenc polgármester

HELYI VÍZKÁR-ELHÁRÍTÁSI TERV VÉLEMÉNYEZÉSE

ELŐTERJESZTÉS

a képviselő-testület 2017. szeptember 12.-i ülésére

Tárgyalja

- Szociális bizottság
 Pénzügyi és Városüzemeltetési Bizottság
 Közbeszerzési Bizottság
 Képviselő-testület

Ülés

- Nyílt
 Zárt

Szavazás

- Nyílt szavazás
 Titkos szavazás
 Egyszerű többség
 Minősített többség

1. A tárgyalandó témakör tárgyilagos és tényszerű bemutatása

Tisztelt Képviselő-testület!

A Képviselő-testület 2017. május 26-i ülésén a 147/2017. (V. 26.) számú határozatával szerződést kötött a Vízgűjtő Tervezőiroda Kft-vel a helyi vízkár-elhárítási terv elkészítésére. A kiválasztott szakember a helyi vízkár-elhárítási tervet véleményezésre megküldte, mely a mellékletben található.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az előterjesztést megtárgyalni szíveskedjen.

Rétság, 2017. 09. 07.

Hegedűs Ferenc
polgármester

2. Előzmények, különösen a témában hozott korábbi testületi döntések, azok végrehajtása

Rétság város nem rendelkezik helyi vízkár-elhárítási tervvel.
Rétság Város Önkormányzat Képviselő-testületének 25/2015 (II. 27.) sz. határozata
Rétság Város Önkormányzat Képviselő-testületének 8/2017 (I. 27.) sz. határozata
Rétság Város Önkormányzat Képviselő-testületének 44/2017 (II. 24.) sz. határozata
Rétság Város Önkormányzat Képviselő-testületének 105/2017 (IV. 28.) sz. határozata
Rétság Város Önkormányzat Képviselő-testületének 147/2017 (V. 26.) sz. határozata

3. Jogszabályi háttér:

A vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény
Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény
A vizek kártételei elleni védekezés szabályairól szóló 232/1996. (XII. 26.) Korm. rendelet

Az árvíz- és belvízvédekezésre kötelezetteknek az árvíz- és belvízvédekezésről szóló 10/1997. (VII. 17.) KHVM rendelet

4. Határozati javaslat

RÉTSÁG VÁROS ÖNKORMÁNYZAT KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK /2017.(IX. 12.) KT. HATÁROZATA

Rétság Város Önkormányzat Képviselő-testülete megtárgyalta a „helyi vízkár-elhárítási terv véleményezése” című napirendet.

„A” változat

Rétság Város Önkormányzata a Vízgyűjtő Tervezőiroda Kft által elkészített helyi vízkár-elhárítási tervet elfogadja. Felkéri a polgármestert a szerződés szerinti példányok átvételére.

Határidő: 2017. szeptember
Felelős: Hegedűs Ferenc polgármester

„B” változat

Rétság Város Önkormányzata a Vízgyűjtő Tervezőiroda Kft által elkészített helyi vízkár-elhárítási tervet a következők szerint kéri módosítani:

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.

Felkéri a polgármestert a Vízgyűjtő Tervezőiroda Kft tájékoztatását a módosításokról.

Határidő: 2017. szeptember
Felelős: Hegedűs Ferenc polgármester

Záradék:
Az előterjesztés jogszabálysértést nem tartalmaz.

dr Varga Tibor
jegyző

VÍZGYŰJTŐ Tervezőiroda Kft.
3100 Salgótarján, Berzsényi D. út 21.
Tel. Fax : + 36 32 316-328
E mail : vizgyujtokft@gmail.com

Tervszám : 04/2017.

RÉTSÁG VÁROS VÍZKÁRELHÁRÍTÁSI TERVE

CÍMLAP

Megrendelő : Rétság Város Önkormányzata
3651 Rétság
Rákóczi út 20.

Tervező : VÍZGYŰJTŐ Kft.
3100 Salgótarján
Berzsényi D. út 21.

Műszaki szakértő : Handó Attila
3100 Salgótarján
Berzsényi Dániel út 21.
Szakértői eng. szám : SZVV-3.5. - 12-0089
Tervezői eng. szám : VZ-TER-12-0089

Jóváhagyta :

.....
Polgármester

.....
Közép-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság

Salgótarján, 2017. július hó.

TARTALOMJEGYZÉK

- Címlap	1
- Tartalom jegyzék	2
- Tervezői tevékenység engedélye	4
- Műszaki szakértői igazolás	5

Vízkár elhárítási tervrész tartalomjegyzék

1. Általános ismertetés	6
1.1. A helyi vízkár kialakulása	6
1.2. Természeti adottságok	6
1.3. Téli-tavaszi helyi vízkárt kiváltó jelenségek	6
1.4. Nyári helyi vízkárt kiváltó jelenségek	7
1.5. Emberi beavatkozások	7
2. A település általános jellemzése	8
2.1. Jellemző vízrajza	9
2.2. Vízyűjtő terület	9
2.3. Vízelvezető árkok, Jenői-patak és a névtelen-patak ismertetése a fotó felvételi helyeken	10
2.4. Éghajlat	11
2.5. Talaj	11
2.6. Növény és állatvilág	12
3. A település vízkárok általi veszélyeztetettségének meghatározása	12
3.1. A jellemző árvízi jelenségek okai és formái	12
4. Védelmi fokozatok elrendelésének szabályai és feladatai	14
4.1. Az elrendelés előzményei, információk	14
4.2. Helyi vízkár elhárítás belvíz esetén	15
4.3. Preventív beavatkozások	15
4.4. Kárelhárítás	16
5. Cselekvési program	17
5.1. A védekezési időszak feladatai	18
5.2. A felkészülési időszak főbb feladatai	18
5.3. A védekezési időszak főbb feladatai	18
5.4. A védekezés megszűnését követő főbb feladatok	19
5.5. Védekezés a védekezésre	19
5.5.1. Felkészülés a védekezésre	19
5.5.2. A védképes állapot fenntartása	19
5.5.3. A védettség növelése érdekében elvégzendő fejlesztések	20
6. Korábbi védekezések tapasztalatai	20
6.1. Általánosan keletkezett vízkárok	20
6.2. Az elmúlt 10 év időszakban bekövetkezett vízkár események ismertetése	20
6.3. Általánosságban	20

Táblázatok :

A vízkárelhárítás vízügyi ágazati irányítási rendszere	22
A vízügyi ágazat szervezeti felépítése	23
A védekezés operatív irányítása alap időszakban	23
Az OMIT szervezeti felépítése	24
Katasztrófavédelmi koordinációs kormánybizottság	24
A védelmi igazgatás rendszere	25
A megyei védelmi bizottság szervezeti felépítése	25
A helyi védelmi bizottság szervezeti felépítése	26
7. Az önkormányzati védelmi szervezeti feladatai	27
7.1. <i>Védelemvezető</i>	27
7.2. <i>Szállítási, anyag és gépellátó szakaszcsoport</i>	28
7.3. <i>Elhelyezési és élelmiszer ellátó</i>	29
7.4. <i>Iroda szakcsoport</i>	29
7.5. <i>Település műszaki ügyelete</i>	29
7.6. <i>A védekezés megszűnését követő főbb feladatok</i>	29
8. Védekezési időszakon kívüli feladatok	30
8.1. <i>Felkészülés a védekezésre, preventív beavatkozások</i>	30
8.2. <i>A védképes állapot fenntartása</i>	30
8.3. <i>A védettség növelése érdekében elvégzendő fejlesztések</i>	31
9. Szöveges, táblázatos melléletek	
10. Segédletek	
11. Rajzmelléletek	

Nógrád Megyei Mérnöki Kamara

Telefon: (32) 423-253 Fax: (32) 423-253

Cím: Salgótarján 3100 Mártírok útja 1.

Honlap: www.nmmk.hu

Ügyszám: 12-42/2016

Kelt: 2016. December 8.

Ügyintéző neve: Sándor Elemérné

Tárgy: Továbbképzési kötelezettség teljesítésének igazolása

HATÓSÁGI BIZONYÍTVÁNY

Igazolom, hogy

Név: **Handó Attila**

Lakcím: **3100 Salgótarján Berzsényi út 21.**

Kamarai nyilvántartási szám: **12-0089, 12-12282**

Végzettségek:

általános és mezőgazdasági vízgazdálkodási mérnök (száma: N-56/1980, kelte: 1980/06/26)

az építésügyi és az építésüggyel összefüggő szakmagyakorlási tevékenységekről szóló 266/2013. (VII. 11.) Korm. rendelet szerinti továbbképzési kötelezettségének eleget tett.

A továbbképzési kötelezettség teljesítése alapján **a 2021.12.31-ig tartó továbbképzési időszakban** a kérelmezőnek a névjegyzékben a következő jogosultsága szerepel:

MV-VZ - Vízgazdálkodási építmények építési-szerelési munkáinak felelős műszaki vezetése

VZ-TEL - Települési víziközmű tervezése

VZ-TER - Területi vízgazdálkodási építmények tervezése

VZ-VKG - Vízkészlet gazdálkodási építmények tervezése

Jelen hatósági bizonyítványt *az építésügyi és az építésüggyel összefüggő szakmagyakorlási tevékenységekről szóló 266/2013. (VII. 11.) Korm. rendelet 32. § és a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 83. §* alapján, a Nógrád Megyei Mérnöki Kamara által vezetett névjegyzéki nyilvántartás rendelkezésre álló adataiból, valamint a jogosult kérelmére az általa benyújtott továbbképzési igazolások alapján adtam ki.

.....
Spiegel Józsefné
titkár

p. h.

Kapják:

1. Handó Attila

2. Irattár

Nógrád Megyei Mérnöki Kamara

Telefon: (32) 423-253 Fax: (32) 423-253

Cím: Salgótarján 3100 Mártírok útja 1.

Honlap: www.nmmk.hu

Ügyszám: 12-7/2016

Kelt: 2016. február 17.

Ügyintéző neve: Sándor Elemézné

Tárgy: Továbbképzési kötelezettség teljesítésének igazolása

HATÓSÁGI BIZONYÍTVÁNY

Igazolom, hogy

Név: **Handó Attila**

Lakcím: **3100 Salgótarján Berzsenyi út 21.**

Kamarai nyilvántartási szám: **12-0089, 12-12282**

Végzettségek:

általános és mezőgazdasági vízgazdálkodási mérnök (száma: N-56/1980, kelte: 1980/06/26)

az építésügyi és az építésüggyel összefüggő szakmagyakorlási tevékenységekről szóló 266/2013. (VII. 11.) Korm. rendelet szerinti továbbképzési kötelezettségének eleget tett.

A továbbképzési kötelezettség teljesítése alapján a **2020.11.10-ig tartó továbbképzési időszakban** a kérelmezőnek a névjegyzékben a következő jogosultsága szerepel:

SZVV-3.2. - Ivó- és ipari vízellátás, szennyvízelvezetés, nem szennyvízelvezetési célú csatornázása

SZVV-3.5. - Árvízmentesítés, árvízvédelem, folyó- és tószabályozás, sík- és dombvidéki vízrendezés, belvízvédelem, öntözés

Jelen hatósági bizonyítványt az építésügyi és az építésüggyel összefüggő szakmagyakorlási tevékenységekről szóló 266/2013. (VII. 11.) Korm. rendelet 32. § és a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 83. § alapján, a Nógrád Megyei Mérnöki Kamara által vezetett névjegyzéki nyilvántartás rendelkezésre álló adataiból, valamint a jogosult kérelmére az általa benyújtott továbbképzési igazolások alapján adtam ki.

Spiegel Józsefné
titkár

Kapják:

1. Handó Attila

2. Irattár

Rétság

A dokumentáció a Magyar Mérnöki Kamara Vízgazdálkodási és Vízépítési tagozata megbízásából készült „MÓDSZERTANI SEGÉDLET ÖNKORMÁNYZATI VÍZKÁRELHÁRÍTÁSI VÉDEKEZÉSI TERVEK KÉSZÍTÉSÉHEZ” c. kiadvány alapján került összeállításra.

A terv összeállításánál, a település vonatkozásában, a helyi önkormányzat által szolgáltatott adatokat használtuk fel.

Rétság, települések ár-és belvíz veszélyeztetettségi alapon történő besorolásáról szóló 18/2003. (XII.9.) KvVM-BM együttes rendelet alapján, a veszélyeztetett kategóriába „nem” tartozik.

1. Általános ismertetés

1.1. A helyi vízkár kialakulása:

Magyarország területének 55 %-a hegyi és dombvidéki, 45 %-a síkvidéki jellegű. A helyi vízkárok kialakulásának okait mindkét területen elsősorban a természeti adottságokban - domborzati, éghajlati és időjárási viszonyok - kell keresni, másodlagosan az emberi beavatkozásokban vagy annak hiányában.

1.2. Természeti adottságok:

A hegyi és dombvidéki területeken, az adott éghajlati viszonyok mellett, az időjárási elemek jelentkezése igen változatos, egymáshoz egészen közeli helyeken is igen nagy különbségek tapasztalhatók. A változatosság kialakulásában a helyi domborzati viszonyok játszanak szerepet. Az időjárási különbségek a csapadék előfordulásában, eloszlásában, hevességében mutatkoznak meg. Különösen a nyári záporok előfordulására van a domborzatnak befolyása, mikor is a hegységek a vándorló légtömegeket egyenlőtlen felmelegedésre készítetik, gyors légtömegcserét idéznek elő. Minél paradúsabb a vándorló légtömeg, minél egyenlőtlenebb a felmelegedés, annál hevesebb záporra lehet számítani. Legveszélyesebb időszak az április-október. Síkvidéki területeken a természeti jelenségek térbeli és időbeli eloszlása csaknem azonos, jelentősebb különbségek csak egymástól nagy távolságra jelentkeznek, de helyi záporgócok kialakulhatnak.

A helyi vízkár kialakulása szempontjából mindkét területen döntő jelentőségű a csapadék. A területre jutó csapadékvíz egyrészt beszivárog a talajba, másrészt elpárolog, illetve a talaj felületén lefolyik, a mélyebb területeken összegyűlik. A csapadék halmazállapotától, és hevességétől, a hőmérsékleti viszonyoktól függ a helyi vízkár nagysága.

1.3. Téli-tavaszi helyi vízkárt kiváltó jelenségek:

- a téli időszak alatt felhalmozódott hó mennyiség gyors olvadása
- tartós esőzés a gyors hóolvadás idején
- a felszíni lefolyást gyorsító, a beszivárgást gátló talajfagy.

Súlyosbítja a vízkár helyzetet a fentiekben megnevezett jelenségek egybeesése.

1.4. Nyári helyi vízkárt kiváltó jelenségek:

- a vízgyűjtő területre leeső, az átlagosnál nagyobb mennyiségű csapadék
- a vízgyűjtő területre hulló, rövid idejű, nagy intenzitású csapadék.

Mind a téli-tavaszi, mind a nyári évszakban veszélyes a magas vízállás. A tartósan magas vízállás következtében, a talajok vízbefogadó-képessége jelentősen csökken és így a felszínen lefolyó vízkárt okozó vízmennyiség megnő.

Hegy- és dombvidéki területen bármely jelenségből keletkező vízkárok heves levonulásúak, kiterjedésük lehet egy településen belüli, vagy nagy térségre kiható. Különösen veszélyesek a gyors felszíni lefolyást kiváltóak, így fagyott talaj esetén, a gyors hóolvadás és eső, illetve a nyári záporok, felhőszakadások. Rendkívüli hidrometeorológiai helyzetben a látszólag veszélytelen patakok - melyeknek medrében általában alig csörgedezik egy kis víz - vízhozama szinte órák alatt, pár literről több $10 \text{ m}^3 / \text{sec}$ -re nőhet, a víz kilép medréből és elsöpör mindent, ami útjába kerül.

Egyidejűleg a dombvidéki lejtős területekről, a gyors lefolyású felszíni víz mozgási energiájával lesodorja a nem védett termőtalajt. A lezúduló víz által szállított talaj (hordalék) belterületeket, mezőgazdasági területeket, utakat, vasutat temethet be, feltölti a befogadó kis vízfolyások, vízelvezető árkok medrét, vízzállító képességüket minimálisra csökkenti, nagy területeket önt el.

Síkvidéki területeken a helyi vízkár levonulása a területek mikro domborzati viszonyai miatt, elég lassú folyamat.

A vízelvezető, nyílt csatornahálózat kis esésű, ezért a kialakult nyíltfelszínű elöntések tartósan a területen maradhatnak.

1.5. Emberi beavatkozások

Helyi vízkárt kiváltó természeti adottságokat nem áll módunkban befolyásolni, az ember azonban tevékenységével befolyásolhatja, csökkentheti-növelheti.

A helyi vízkár kialakulását növelő tényezők:

- vízfolyás medrek kiépítésének elmaradása,
- vízfolyások, belvízcsatornák és műtárgyaik elhanyagolt állapota,
- a belterületi vízelvezető hálózat nem megfelelő kiépítettsége,
- elégtelen nyílású hidak, átérsek,
- megfelelő nyílású műtárgyak feliszapolódása,
- a víz lefolyását gátló akadályok a mederben (szabálytalan mederelzárások, szemét, hulladék, stb.)
- mély fekvésű területek, a völgyfenék beépítése,
- a külterületen keletkezett vizek belterületekről való kizárásának hiánya,
- a helytelen mezőgazdasági, erdőgazdasági művelés, növényi fedettség a külterületen (lejtőirányú művelés, nem megfelelő kultúra telepítése, erdőirtás),
- a szennyvízcsatornázás elmaradása vezetékes ivóvízhálózat kiépítése mellett, szikkasztás miatti kedvezőtlen talajvízszint emelkedés,
- a burkolt, beépített felületek növekedése a városiasodással.

Helyi vízkár kialakulását csökkentő beavatkozások (megelőzés):

- a befogadó vízfolyások, belvízcsatornák mederrendezése,
- belterületi vízvezető rendszer kiépítése,
- a vízvezető képesség biztosítása, a rendszeres karbantartás,
- a külvizek kizárása a belterületekről, a belterületi befogadók tehermentesítése,
- a felszíni erózió csökkentése,
- a belterületi zöld felületek növelése,
- a szennyvízcsatorna hálózat, zárt szennyvízgyűjtők kiépítése.

2. A település általános jellemzése

- Rétság, Nógrád megye nyugati felében a Dunakanyarhoz közeli régióban fekvő kisváros. A megyeszékhelytől 70, a fővárostól 56 km-re, míg a nemzetközi jelentőségű parassapusztai Szlovákiai határátkelőhely Rétságtól 20 km-re található. A város a 2. számú főútvonal mentén helyezkedik el, így természetes forgalmi csomóponttá, kereskedelmi, ipari és igazgatási ellátási központtá fejlődött.
 - Rétságot 1393-ban Losonczy család birtokában találjuk, neve ekkor Réthi Saag. A településnek már a török hódoltság korábban is volt temploma, erről Dwornikovich püspök jelentésében azt olvashatjuk . állapota rossz, de kijavítható, a prédikátor kálvinista, a Vattay földesúr házában lakik. A török hódoltság a 16. század közepén következett be 1562-63-ban Mehemed Daud hűbértoka volt a település, majd 1566-67-ben Husszein budai basa livájából való török kapta meg. 1579-ben 20 adóköteles házat írtak össze. 1583-1584-ben birtokosa Boszna Hasszán , ekkor azonban elnéptelenedett és még 1633-1634-ben is csak 3 adóköteles házat írtak össze. 1656-ban Lónyay Gábor volt itt birtokos. 1715-ben két magyar, három tót, 1720-ban öt magyar lakást említenek. Templomája és iskolája 1726-ban épült. 1770-ben Sréter Pál és családja birtokolta. 1910-ben özvegy gróf Benyovszky Béláné, Rosenbach Sándornak és Herzfeld Frigyes tulajdona volt. A településhez tartozó Pusztaszántót 1299-ben említették először. 1460-ban önálló községek sorában szerepel, amely azonban a török idő alatt elpusztult. Lakóinak száma 1828-ban 167, 1871-ben 217 fő. Kastélya a 19. század első felében épült, stílusa klasszicista. A város egykoron katonaváros volt. A helyőrségi laktanya 1936-ban létesült. Több katonai alakulat állomásozott Rétságon. Az utolsó aZ MH 31. Hunyadi János Gépesített Lövészdzandár volt, amit 1997-ben megszüntették és a laktanyát bezárták.
 - A település infrastruktúra jelenleg teljesen kiépült :
 - vezetékes ivóvíz hálózat
 - szennyvíz hálózat
 - vezetékes villamos áram hálózat
 - földgáz hálózat
 - telefon, internet és kábel hálózat
 - burkolt közutak
- A település területe : 1.981 ha
Lakosok száma : 2.756 fő
Lakások száma : 1.159

2.1. Jellemző vízrajza

Száraz, gyenge lefolyású kistáj, amelyet a Zagyva jobb oldali mellékpatakjai (Szuha-, Bér-, Herédi-patak) illetve az Ipoly folyó bal oldali mellékpatakjai (Ménés-, Szentlélek-, Feketevíz-patak). Az Északi-középhegység magasabb hegyeitől eltérően a Cserhátban kisebb az éves csapadékmennyiség. A terület vízhálózatának hozama ebből adódóan gyéresebb. A fenti szakaszon az egyes patakok árterületei még nem jelentőségek. Árvizeik gyorsan, kártétel nélkül lefolynak. Az év túlnyomó részében jelentéktelen vízhozamokat vezetnek. Erős völgyfeltöltés folyik a Szuha-patak völgytalpán. A kistájon kevés a forrás, legszármottevőbb a cserhátszentiváni Malomforrás és az ecsegi Hármás-forrás viszonylag mérsékelt vízhozam ingadozással. Összefüggő „talajvíztükör” inkább csak a völgyekben alakult ki, ahol 2-3 m alatt helyezkedik el. Mennyisége nem szármottevő. Jellege kalcium-hidrogénkarbonátos. Általában kemény, 30-40 nk³ a szulfáttartalom mérsékelt. Rétegvíz a rétegek tározó képességének csekélyisége miatt ugyancsak kevés. Az artézi kutak általában a miocén rétegeteket csapolják meg. Sekélyek és vízszegények.

2.2. Vízgyűjtő terület:

A Jenői-patak a Börzsönyben ered, Diósjenő településtől nyugatra, Nógrád megyében , mintegy 500 méteres tengerszint feletti magasságban. A patak forrástól kezdve keleti irányban áthalad Tolmács és Rétság belterületén, majd Bánk (település) keleti részénél éri el a Lókos-patakot. Vízgyűjtő területe a város belterületi határnál 32,14 km², legnagyobb szélessége 3.300 m, hossza 10.400 m, átlagos lejtése 2,8 %.

Mértékadó nagyvíz hozamok :

Jenői-patak vízgyűjtő területe : **T = 32,14 km²**,

A vízgyűjtő terület alapján számított mértékadó nagyvíz hozamok a következők :

$$\mathbf{NQ_{1\%} = 22,96 \text{ m}^3/\text{s}}$$

$$\mathbf{NQ_{2\%} = 19,55 \text{ m}^3/\text{s}}$$

$$\mathbf{NQ_{3\%} = 17,00 \text{ m}^3/\text{s}}$$

$$\mathbf{NQ_{10\%} = 12,24 \text{ m}^3/\text{s}}$$

Műszaki adatok :

- Települési érintő szakasz : Jenői-patak 3+895 – 4+350 kmsz. között, 455,0 fm hosszban
- Kiépítési vízhozam : $NQ_{10\%} = 12,24 \text{ m}^3/\text{s}$
- $NQ_{10\%}$ -hoz vízhozamhoz tartozó magasság : 1,70 m
- Rézsű : 1 : 2
- Fenékszélesség : 2,0 m

Névtelen-patak csatlakozik bal parton, a Jenői patak 3+120 kmsz-ben.

Vízgyűjtő területe a város belterületi határnál 2,48 km², legnagyobb szélessége 1.230 m, hossza 2.510 m, átlagos lejtése 2,1 %.

Névtelen-patak vízgyűjtő területe : **T = 2,48 km²**,

A vízgyűjtő terület alapján számított mértékadó nagyvíz hozamok a következők :

$$\mathbf{NQ_{1\%} = 10,44 \text{ m}^3/\text{s}}$$

$$\mathbf{NQ_{2\%} = 8,56 \text{ m}^3/\text{s}}$$

$$\mathbf{NQ_{3\%} = 7,44 \text{ m}^3/\text{s}}$$

$$\mathbf{NQ_{10\%} = 5,36 \text{ m}^3/\text{s}}$$

Műszaki adatok :

- Települési érintő szakasz :Névtelen-patak 0+210 – 1+250 kmsz között, 1040 fm hosszban

- Kiépítési vízhozam : $NQ_{10\%} = 5,36 \text{ m}^3/\text{s}$
- $NQ_{10\%}$ -hoz vízhozamhoz tartozó magasság : 1,60 m
- Rézsű : 1 : 1,5
- Fenékszélesség : 2,0 m
- 130 fm-en lefedett szakasz

A vízgyűjtő területek felső szakaszai erdővel fedettek, a község közvetlen környezete nagyobb részt legelő, másrészt szántó és zártkertek.

A város jóváhagyott rendezési tervvel rendelkezik, az idevonatkozó előírásokat betartottam.

A vízvezetők kezelője: Rétság Város Önkormányzat

2.3. *Vízvezető árkok, Jenői-patak és a névtelen-patak ismertetése a fotó felvételi helyeken :*

1. József Attila utca két oldalán nem épült ki az elvezető árok.
2. József Attila utca egy oldalon betonlap burkolat.
3. Hunyadi sor két oldalon betonlap burkolat.
4. Radnóti utca két oldalon gyepesített elvezető árok.
5. Gyaloghíd az Akácfa utca és a névtelen árok kereszteződésénél, alatta benőtt földmeder.
6. Akácfa utca két oldalán nem épült ki az elvezető árok.
7. Templom utca két oldalán kiépített beton folyóka.
8. Táncsics utca két oldalán nem épült ki az elvezető árok.
9. Táncsics utca két oldalán nem épült ki az elvezető árok.
10. Közúti híd Vasutasház utca alatt Jenői-patak.
11. Közúti híd Rákóczi út alatt Jenői-patak.
12. Rákóczi út központ felé két oldalán kiépített beton folyóka.
13. Jenői-patak K-i irányban a Rákóczi úti hídról, betonba rakott kő meder a hídtól 9 m-en.
14. Rákóczi út D-i irányában
15. Jenői-patak Ny-i irányában a Vasutasház utcai hídról, benőtt földmeder.
16. Kossuth Lajos utca egy oldalán kiépített beton folyóka.
17. Köztársaság utca egy oldali betonlap burkolat.
18. Köztársaság utca két oldalán nem épült ki az elvezető árok.
19. Bekötő út, alatta névtelen árok benőtt földmeder.
20. Zrínyi Miklós utca egy oldalon kiépített elvezető árok.
21. Takarékos utca két oldalon gyepesített földárok.
22. Mikszáth Kálmán utca két oldalon betonlap burkolat.
23. Orgona köz egy oldalon betonlap burkolat.

24. Takarék utca egy oldalon kiépített beton folyóka.
25. Mikszáth Kálmán utca egy oldalon gyepesített földárok.
26. Búzavirág utca két oldalon betonlap burkolat.
27. Búzavirág utca két oldalon betonlap burkolat.
28. Szőlő utca két oldalon betonlap burkolat.
29. Szőlő utca két oldalán nem épült ki az elvezető árok.
30. Szőlő utca két oldalon betonlap burkolat.
31. Szőlő utca két oldalon betonlap burkolat.
32. Körtefa utca egy oldalon betonlap burkolat.
33. Rózsavölgy utca két oldalon betonlap burkolat.
34. Rózsavölgy utca két oldalon betonlap burkolat.
35. Búzavirág utca egy oldalon betonlap burkolat, egy oldalon gyepesített földárok.
36. Rózsavölgy utca egy oldalon betonlap burkolat, egy oldalon gyepesített földárok.
37. Rákóczi út egy oldalon betonlap burkolat.
38. Ady Endre utca két oldalon gyepesített földárok.
39. Mező Imre utca két oldalon gyepesített földárok.
40. Szerűskert utca egy oldalon gyepesített földárok.
41. Szerűskert utca egy oldalon gyepesített földárok.
42. Börzsönyi út két oldalon gyepesített földárok.
43. Börzsönyi út két oldalon gyepesített földárok.
44. Tölgyfa utca két oldalán nem épült ki az elvezető árok.
45. Jókai Mór utca két oldalán nem épült ki az elvezető árok.
46. Ady Endre utca két oldalon gyepesített földárok.
47. Liget köz két oldalon kiépített beton folyóka.
48. Nógrádi utca egy oldalon gyepesített folyóka, egy oldalon kiépített beton folyóka.
49. Petőfi Sándor utca két oldalon betonlap burkolat.
50. Madách Imre utca két oldalán nem épült ki az elvezető árok.
51. Jászteleki utca egy oldalon gyepesített földárok.
52. Petőfi Sándor utca egy oldalon betonlap burkolat.

2.4. Éghajlat

Fő arculatát az alacsony hegységi jellege határozza meg. A földrajzi fekvés mellett a tengerszint

feletti magasságkülönbségek játszanak meghatározó szerepet, amely jóval kiegyenlítettebb a szomszédos tájékához képest.

A térség éghajlatának fő arculatát az alacsonyhegységi jelleg határozza meg.

Évi középhőmérséklete 11 °C.

Évi csapadék mennyisége 600 mm.

Az uralkodó szélirányok északiak és nyugatiak.

A napsütéses órák száma alacsony, átlag 1625 óra/év.

A sugárzás évi összege 4200-4300 MJ/cm²

Az abszolút évi középhőmérsékleti minimumok -16 -18C ° illetve a maximumok 30-34 C ° közöttiek.

Az első fagyos napok már október 10-15 között várhatók. A fagymentes napok száma 170-180, a 0 C ° alatti napok száma 30-40.

A legszárazabb hónap a március, a legcsapadékosabb pedig a június.

A zivataros napok száma átlagosan 30.

A havazás átlag 20-30 nap.

Az ariditási index $A = 0,8-0,9$

2.5. Talaj

A földtani felépítésében 2/3 részben oligocén üledékek vesznek részt ; agyagmárga, homok és homokkő, 1/4-e triász dolomit és mészkő, míg fennmaradó rész miocén andezit és andezittufa. Az uralkodó talajtípus az agyagbemosódásos barna erdőtalaj, de emellett földes kopárok, rendzinák és rankerek is előfordulnak. Jelentős a barnaföld területe, amely a kis tájnak mintegy a felét foglalja el, különösen ott, ahol az említett kőzeteket lösztakaró borítja. A területhasznosításban fele részben az erdő, fele részben szántó vesz részt. A szőlők területe összesen 3-4 %. A talajok termékenységét a savanyúság és az erózió korlátozza. A szántókon a főbb növények az őszi búza, a kukorica, a napraforgó, a lucerna, a vöröshere és a málnát.

2.6. Növény és állatvilág :

A Nyugati-Cserhát, Börzsönyi-peremhegység sajátos flórája a természeti tényezők és az emberi tevékenység közös hatása következtében alakult ki. A terület növényföldrajzi térbeosztás tekintetében a Kosdi-dombság kistájával teljes mértékben azonos. A potenciális erdőtársulások a gyertyános kocsánytalan tölgyesek és a cseres tölgyesek, a keményfás ligeterdők, valamint a szubmontán égeresek. Napjainkban a kultur akácok is elterjedtek. A patakok mentén jellemzőek a magaskörös társulások, míg Szécsény térségében lúp is található, amelynek legérdekesebb fája a mocsári kosbor. Az erdővel nem fedett területeken nyílt dolomit sziklagyepek jelentkeznek. A lágyszárú vegetációból elsősorban a felvidéki és kárpáti elemek emelhetők ki, mint pld. zergeboglár, a sugárkankalin, az ikrás fogasír stb.

Az erdészetileg hasznosított felületeket vegyes korú keménylombos és fényerdők fedik.

A mezőgazdasági termesztésre a búza, a cukorrépa, a burgonya és a vörös here kultúrák a jellemzők.

A tájvédelmi körzet területének zonális növénytársulása melyre a Cserhát neve is utal – a középhegységi cseres-tölgyes.

A tájvédelmi körzet élővilága hasonló a közeli Mátráéhoz. Az erdőterületek nagyvadjai mellett otthonra lelnek itt a ritka védett emlősök, hüllők, kételtűek és a madarak is, nem beszélve a gerinctelenek népes családjáról.

3 A település vízkárok általi veszélyeztetettségének meghatározása.

A veszélyeztetettségi besorolásnál a földrajzi sajátosságokból, (síkvidék, dombvidék), valamint a kiépített vízkár-elhárítási létesítmények jellegéből adódóan a települést/részeit fenyegető veszélyforrásokat (nem – mérsékelten – közepesen – erősen veszélyeztetik).

- **árvíz** : a folyók, vízfolyások mederéből kilépő vizek által okozott felületi elöntés,

- **belvíz** :

• **belterületen** :

1. *Árvíz mentes időszakban* a csapadék, illetve hóolvadásból kialakuló működésével összefüggésben.
2. *Árvizes időszakban* az árvízvédelmi létesítmények általján keresztülszivárgó és a mentett oldalon a terepszint fölé emelkedő szivárgó, fakadó vizek.

• **külterületen** : jellemzően a vízügyi ágazat által használt

- **helyi vízkár, dombvidéki árvíz** : a hirtelen lehulló nagyintenzitású csapadékok által kialakuló árvizek

3.1. *A jellemző árvízi jelenségek okai és formái :*

A víz és jég elragadó erejének hatása miatti jelenség:

A töltés felszínének a megbomlása.

b.) A töltés testbe kerülő víz mozgásának hatása miatti jelenségek:

- szivárgás, átázás
- csurgás
- rézsűcsúszás

c.) Az árvízi tartósság függvényében a töltés test alatti általjon keresztül mozgó víz hatása miatti jelenségek:

- szivárgó, fakadó vizek megjelenése
- a mentett oldali felpuhulás, felpúposodás
- buzgár,

A különböző árvízi jelenségek észlelése és minősítése is igen nehéz feladat, ezért gyakorlott

szakember igénybevétele szükséges annak érdekében, hogy időben és helyesen történhessen az elhárításuk, ill. az ellenük való védekezés megfelelő módjának kiválasztása.

A védekezési módokat az egyes jelenségek esetében külön mellékletben célszerű szerepeltetni és részletesen ábrákkal illusztrálni.

Tételesen érdemes számba venni a várhatóan előforduló jellemző beavatkozási formákat. A védműveken való védekezésre kötelezett személyét tisztázni kell. /Az állami kezelésű árvízvédelmi létesítményeken a KDV-VIZIG védekezik./

Az esetlegesen előforduló jellemző árvízi jelenségek:

A töltés felszínének megbomlása:

A töltés vízoldali rézsűjére kedvezőtlen hatás a hullámverés és annak következményeként

fellépő elhabolás. A töltés felszínének megbomlása elleni védekezési módszerek között a rőzseműveket alkalmazása a háttérbe szorult. Részben annak előállítás hiánya miatt, részben pedig a rögzítésükhöz használt karóverés kedvezőtlen hatása miatt.

A hullámverésnek esetlegesen kitett szakaszokon földterítéssel célszerű gondoskodni a rézsűvédelemről.

Szivárgás, átázás:

Abszolút vízzáró talaj nincs, ezért a víz az árvízi víznyomás hatására bejut a töltésbe és a pólusokban a mentett oldal felé szivárog. Rövid időtartamú árvíz és/vagy jó vízzáró tulajdonságú depónia anyag, valamint megfelelő méretű szemcsés háttöltés esetén a töltés állékonysága szempontjából a szivárgás nem veszélyes a töltés rézsűjének alsó 1/3-ában tapasztalható átnedvesedés nem igényel beavatkozást.

Veszélyessé akkor válik, amikor a töltéstest teljes keresztmetszetében átnedvesedik és a szivárgó víz a mentett oldalon a rézsű felső 2/3-ában is észlelhető, azaz a töltés átázik.

Ekkor már szükséges lehet védekezni, mivel könnyen bekövetkezhet a veszélyesebb csurgás ill. a rézsűelcsúszás is.

Csurgás:

A mentett oldali, forrásként kibuggyanó víz a csurgás. Hirtelen jelentkezhethet, de addig nem veszélyes, és beavatkozást nem igényel, amíg a felszínre hozott víz tiszta. Leggyakrabban féregjárat és növényi gyökerek elkorhadása után kialakuló jelenség. Zavaros víz esetén védekezni kell ellene.

Rézsűcsúszás

A rézsűcsúszás a töltés szivárgás miatti teljes átázásának a következménye. Akkor következik be, amikor az erősen átázott töltés eredeti alakját már nem képes megtartani és az átázás következtében lefelé elmozdul. Legfontosabb feladat a megcsúszás okinak pontos felismerése, majd azok gyors és minél eredményesebb megszüntetése.

Felpuhulás, felpúposodás:

Felpuhulás esetén a felszíni talajrétegek süppedékenyek, jelentős oldalkitérés és „gumizás” tapasztalható, az ugrálás helyétől akár 2-3 m- re is reng, hullámzik a talaj. A mentett oldali depónia láb környékén tapasztalható a terepszinten és a rézsű lábánál. Mélysége elérheti az 1

– 1,5 méteres mélységet, vízszintes kiterjedése meghaladja a több száz négyzetmétert.

Felpúposodás előfordulásakor a felszíni fű és gyökérréteg alatt egy vízdóm alakul ki, szűrőbottal a gyökérréteg alatt ellenállás nélküli folyadék található. A mentett oldali töltésláb 5 – 15 m-es sávjában a terepszinten tapasztalható. Mélysége elérheti a 40–60 cm- t, átmérője a 3- 4 m-t, de az átmérője leggyakrabban 2 m körüli.

Felpúposodás előfordulásakor a felszíni fű és gyökérréteg alatt egy vízdóm alakul ki, szűrőbottal a gyökérréteg alatt ellenállás nélküli folyadék található. A mentett oldali töltésláb 5 – 15 m-es sávjában a terepszinten tapasztalható. Mélysége elérheti a 40 – 60 cm- t, átmérője a 3- 4 m-t, de az átmérője leggyakrabban 2 m körüli.

Buzgár:

A töltésre ható egyoldalú hidrosztatikus nyomás következtében a mentett oldalon alulról

fölfelé ható áramlásból kialakult koncentrált vízfeltörés a buzgár. A védekezés elve: a víznyomásnak ellennyomással való csökkentése oly mértékben, hogy a még érvényesülő nyomáskülönbség már ne legyen képes az altalaj anyagának elhordására. A buzgár annál veszélyesebb, minél közelebb tör fel a töltéshez. Buzgárosodásra hajlamos területeken lehetőleg ne legyen bozót, magas vetés ill. fű, ugyanis ezek nehezítik a buzgár felderítését.

4. Védelmi fokozatok elrendelésének szabályai és feladatai :

4.1. Az elrendelés előzményei, információk :

Az egyes védekezési fokozatok elrendeléséért az I., II. és III. fokozatú védekezési készültséget a védekezésre kötelezett szervezet vezetője rendeli el, módosítja és szünteti meg. A település polgármestere mint helyi védelemvezető a felelős. A megfelelő időben történő elrendelés érdekében folyamatosan figyelni kell a meteorológiai előrejelzéseket, a kialakult árhullámok esetében a jellemző és meghatározó vízmérce állásokat, az egyes folyószakaszok mentén kialakuló elöntés viszonyokat (különös tekintettel a nyílt ártéri szakaszokon, települési körtöltések esetén). Folyamatosan kapcsolatot kell tartani a vízkárelhárításhoz segítséget nyújtó szervekkel a kialakult és várható árvízi helyzettel kapcsolatban. (KDV-VIZIG, Polgárvédelmi Kirendeltségek)

A település vízkár-elhárítási készültégének elrendelésében jó támpont a mértékadó vízmérce alapján a KDV-VIZIG kezeléssel árvízvédelmi szakaszokra elrendelt I., II., III. fokú árvízvédelmi készültségi szintek folyamatos figyelemmel kísérése

A településeknek nem minden esetben kell készültségi fokozatot elrendelni, hiszen bizonyos nagyságú –tetőző árhullámok esetén védekezési kényszer nem feltétlenül jelentkezik, de a védekezésre való intenzívebb felkészülés érdekében a készültségi fokozatok korábbi elrendelésére is sor kerülhet, a szakemberek által – tapasztalatok, vagy mérések alapján - meghatározott és előre jelzett vízállástartomány értékeknél.

- I. rendű árvízvédelmi töltéssel védett település esetében. (kezelő meghatározása)
- Községi körtöltéssel védett nyílt ártéri településen.
- Községi körtöltéssel részlegesen mentesített és magaspart által határolt településen (vízállástartományok meghatározása)
- Községi körtöltéssel nem rendelkező nyílt, vagy részlegesen mentesített ártéri öblözetben fekvő település esetében (vízállástartományok meghatározása)
- Egyéb víztartó létesítménnyel (II.-III. rendű védmű, víztartó depónia stb.) védett település esetében (vízállástartományok meghatározása)

A helyi vízkárelhárítás feladatait így a védekezési fokozatok elrendelését is a szomszédos önkormányzatokkal, a területileg illetékes vízügyi igazgatósággal (KDV-VIZIG), polgárvédelmi kirendeltséggel és vízgazdálkodási társulattal rendszeresen kapcsolatot tartva és egyeztetve kell elvégezni. (Az elrendelés gyakorlati fokozata általában a III. fok, bekövetkezése a nagycsapadékok által hirtelen kialakuló árhullámok miatt.)

A településen belterületen nincsen vízfolyás, patak ezért nem célszerű a vízmérce kialakításának

meghatározása.

A védekezés aktuális fokozatát akkor kell elrendelni, amikor a vízállás a meghatározó (elrendelő) vízmércén elérte az adott fokozatra megállapított értéket, és további áradás várható.

Az árvízvédelmi készültségi fokozat elrendelését, majd annak módosításait, illetve megszüntetését a Megyei Védelmi Bizottság – KDV-VIZIG – Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság részére be kell jelenteni.

Az elrendelt készültségi fokozatot csak akkor lehet megszüntetni, amikor a vízállás a meghatározó vízmércén az adott fokozatra megállapított érték alá csökkent és további apadás várható, illetve a készültség elrendelésének oka megszűnt.

Az egyes fokozatok elrendelésével egyidejűleg el kell rendelni a megfelelő intézkedések, feladatok végrehajtását is.

4.2. Helyi vízkár elhárítás belvíz esetén :

A helyi víz-károk elleni védekezés lényegesen sokrétűbb és sok település esetében kiépített záportározók, megfelelő elvezető rendszer hiányában nehezebben tervezhetők, a káresemény bekövetkezése előtt a kiváltó okok összetettsége (domborzat, lehulló nagycsapadék, elvezető rendszer, beépítettség depóniák állapota) miatt a tényleges kárelhárítási/megelőzési munkák elvégzésére kevesebb idő áll rendelkezésre, mint a folyókon levonuló árhullámok esetében.

A fentieket figyelembe véve a helyivízkár-elhárítás a települések szempontjából nagyobb jelentőséggel bír, hiszen gyakrabban előfordulhat a védekezés ellene pedig rendkívül nehéz.

4.3. Preventív beavatkozások:

Települési csapadékvíz elvezető hálózat méretezett kiépítése és a kiépített hálózat vízszállító képességének megőrzése.

A domboldalról érkező vizek települési övások rendszer kiépítése.

Vízvisszatartó létesítmények építése (zápor és szükség tározók)

Szükség tározásra alkalmas helyek kijelölése. (Igénybevételükre vonatkozóan a kártérítés-kártalanítás témakör, a terület használóiról/tulajdonosokról nyilvántartás kell)

A védekezésre alkalmas helyek (depóniák) jó karban tartása, állaguk megőrzése. (Megjegyzés : a tulajdonviszonyokból eredően elkülönülhet a belterületen áthaladó vízfolyás fenntartási feladatai és az azon való védekezési kötelezettség, állami, társulati és önkormányzati feladatkör.)

A védekezés megtervezéséhez részletesebb geodézia, vízgyűjtőterület lehatárolás, lefolyási paraméterek, időelőny szükséglet meghatározás, rövididejű (10-180 perces) csapadékok meghatározása, a 3-24 óra időtartamú csapadékok meghatározása. (A meglévő rendszer vízjogi engedélye jelenthet támpontot.)

Épített műtárgyak, befogadók állapota, vízminőségi szempontok figyelembe vétele. Egyesített rendszerű csapadékvíz elvezető hálózat esetén az üzemeltető bevonása!

Ipari, mezőgazdasági üzemek, vízmű telephelyek számbevétele, potenciális szennyező források (vegyszerraktárak, szennyvíztisztító telepek stb.) meghatározása.

Valamennyi veszélyeztetett létesítménynek rendelkeznie kell jóváhagyott kárelhárítási tervvel.

A várható belterületi elöntések víztelenítése érdekében szükséges szivattyú kapacitás meghatározása.

Védelmi eszközök, gépek (szivattyúk és szerelvényeik, aggregátorok, világító eszközök stb.) anyagok, karbantartása.

Az építési műszaki követelmények szerinti területhasználat - pld. mélygarázsok, pincék építése nem javasolt, padlószintek, közmű aknák, meghatározása az előfordult elöntési szintek figyelembe vételével, zárt szennyvízgyűjtő medencék vízzáró módon történő kialakítása, elektromos bekötések (pld. trafók, kapcsolószekrények, stb.) - körültekintő kialakítása.

4.4. Kárelhárítás :

a./ Tartósabb védelmi vonal (pl.: víztartó depónia) esetében: geodéziai mérések alapján meg kell határozni a település területén lévő depóniák szükséges magasításának mértékét. Termett talajon reálisan 50 cm-magasságú ideiglenes védmű kiépítésére alkalmasak az önkormányzatok gyakorlati tapasztalatok alapján.

b./ Meg kell határozni a védekezés időelőnyét vízfolyás felső – középső – alsó szakaszára. (a vízfolyás tényleges hosszának függvénye)

- **Felső vízfolyás szakaszon** : általában a csapadék/hóolvadás függvényében azonnal kialakulhatnak a beavatkozást igénylő vízkár események, éppen ezért itt a legfontosabb prioritás a prevenció, eredményes védekezési munkát folytatni idő hiányában csak akkor lehet, ha pld. a kiadott nagycsapadékra való figyelmeztetést követően a védelemvezető azonnal elrendeli a készenléti szolgálatot és a beavatkozásokhoz szükséges legfontosabb védelmi anyagokkal (homokzsák, homok, világító eszközök - fáklya, elemlámpa, vonalvilágítás - szivattyúk) rendelkezik a település. Segítségnyújtás és beavatkozás jellemzően már csak a kármérsékléshez vehető eredményesen igénybe.

- **Középső és alsó vízfolyásszakaszok** : A fentieket figyelembe véve a helyi vízkárelhárítás feladatait így a védekezési fokozatok elrendelését különösen a vízfolyások középső és alsó szakaszon a szomszédos önkormányzatokkal, a területileg illetékes vízügyi igazgatósággal, polgárvédelmi kirendeltséggel és vízgazdálkodási társulattal rendszeresen kapcsolatot tartva és egyeztetve kell elvégezni.

c./ Az indulókészlet meghatározása: helyi vízkár elleni védekezés esetében célszerű a teljes védelmi eszköz anyag igény legalább 1/3-ával rendelkezni.

d./ Szivattyúk telepítése a kijelölt helyekre és üzemeltetése.

Az állami kezelésű belterületi vízfolyások mentén kiépített víztartó létesítményeken az Önkormányzat köteles védekezni, viszont a védekezés alatt a védművekben keletkező károkat és a védképességet a tulajdonos/fenntartónak kell helyreállítani.

A település belterülete (emberi élet és vagyonvédelem) érdekében végrehajtott irányított vízkivezetés következtében keletkezett károkat a beavatkozást elvégzőnek kell helyreállítani és a kártalanítás szabályai szerint a másnak okozott károkat megtéríteni. Az irányított vízkivezetések végrehajtása előtt a depónia kezelőjének feltételekkel kiadott (kártérítés/kártalanítás szabályai) engedélyét be kell szerezni.

Minden irányított vízkivezetés esetén a szétterülő víz lokalizációs lehetőségeinek biztosítására és környező települések védelmi munkáinak összehangolására a vízkárelhárításért felelős KDV-VIZIG engedélyét meg kell kérni, továbbá egyeztetni kell a Helyi Védelmi Bizottsággal és az elöntéssel érintett területtulajdonosokkal/használókkal. (Megjegyzés: a szükség tározásra kijelölhető területről nyilvántartás kell

Feladatok a helyi-vízkárelhárítás egyes fokozataiban (jogszabály szerint):

I. fokú vízkár-elhárítási készültség (figyelőszolgálat, felkészülés)

A védelemvezető akkor rendeli el, ha a település csapadékvíz elvezető hálózata 60 %-os telítettséget mutat, szivattyúzási igény jelentkezik, vagy egyes mélyfekvésű település-részeken kisebb elöntés keletkezik, és további kedvezőtlen elöntési helyzet várható.

II. fokú vízkár-elhárítási készültség (kisebb védekezési beavatkozások)

A védelemvezető akkor rendeli el, amikor a folyamatos vízelvezetés ellenére a csapadékvíz-elvezető csatornák telítettsége meghaladja a 80 %-os mértéket, ugyanakkor a szivattyúzási igény egyre növekszik és a meteorológiai előrejelzés alapján további csapadék várható.

III. fokú vízkár-elhárítási készültség (fokozott védekezés)

A védelemvezető akkor rendeli el, amikor a mélyebb fekvésű területek, utcák, pincék víz alá kerültek és a fokozott védekezés ellenére az ingatlanok, lakóházak, középületek, ipari-, mezőgazdasági-, kereskedelmi létesítmények, utak állagát vízkár fenyegeti. A csapadékvíz elvezető csatornák, útárkok teltsége meghaladja a 100%-ot.

A helyi vízkárelhárításról naplót kell vezetni, rögzíteni kell benne a készenlét elrendelésének időpontját, a végzett munkákat és azok részletes leírását.

Megjegyzés: Az elvégzendő feladatokat és a teendő intézkedéseket a település adottságainak, helyi sajátosságainak megfelelően kell értelmezni.

Fontos felhívni a védekezők figyelmét, hogy a szivattyúzás intenzitását, időtartamát szakember bevonásával szabad meghatározni! (Célszerű teljes mértékben kerülni a pincéből való szivattyúzást!)

5. Cselekvési program :

A védekezés felelős vezetője a Polgármester, mint védelemvezető vagy akadályoztatása esetén az általa kijelölt személy (védelemvezető) aki a védekezést személyes felelősséggel irányítja és vezeti. A védelemvezetőt munkájában a védelemvezető helyettes és szakcsoportok segítik. Minden, a védekezés végrehajtását érintő lényeges intézkedés a védelemvezetőtől indul ki, illetve oda érkezik. A védelemvezető a védekezés operatív irányítója a döntések utasítások kiadója a végrehajtás számon kérője. A védelemvezető adja ki az utasításokat, tájékoztatásokat, értékeli a beérkezett információkat és meghatározza a védekezés módját.

5.1 A védekezési időszak feladatai:

- a védekezésre való felkészülésből,
- a védekezésből,
- a védekezés megszűnését követő intézkedésekből tevődnek össze.

5.2. A felkészülési időszak főbb feladatai:

- tájékozódás a vízkár - elhárítási eseményt megelőző, azt kiváltó hidrometeorológiai és hidrológiai helyzetről (www.omsz.hu, www.metnet.hu; KDV-VIZIG honlapja,) töltések, vízvisszatartó depóniák és beavatkozási helyek kaszálása a jelenségek megfigyelhetősége és a beavatkozások végrehajthatósága érdekében;
- a töltéskoronák, depóniák, valamint a beavatkozási helyeket és védvonalakat

megközelítő utak járhatóságának biztosítása;

- műtárgyak felülvizsgálata, az elzáró szerkezetek üzemképességének biztosítása,
- védelmi eszközök- (világító eszközök, kéziszerszámok, stb.), anyagok (homokzsák, homok, fólia, stb.), gépek (szivattyúk, aggregátorok; stb.) biztosítása;
- hírközlés és adattovábbítás módjának megszervezése;
- védelmi szervezet és a védekezésben részt vevők értesítése riasztása;

5.3. A védekezési időszak főbb feladatai :

- tájékozódás a kialakult és várható vízkár-elhárítási eseményekről, az előre jelzett tetőző vízszintekről és a várható elöntési helyzetekről (www.omsz.hu, www.metnet.hu; KDV-VIZIG Vízkár-elhárítási Központi Ügyelet, Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság /KATVED/).
- a készültségi fokozat elrendelése, figyelőszolgálat megszervezése,
- az érintett lakosság, az államigazgatási szervek és a gazdálkodó szervezetek tájékoztatása, védelmi napló vezetése, események dokumentálása (műszaki-gazdasági) és jelentések elkészítése,
- a vízkár-elhárítási szervezet bemozgósítása és kirendelése,
- a munkavégzés (különösen az éjszakai) feltételeinek biztosítása (ellátás, logisztika, üzemanyag, WC, oltások stb.)
- baleset és munkavédelmi oktatás,
- védekezési beavatkozások végrehajtása, (vízkár-elhárítási tervben foglaltak alapján) szükség esetén műszaki és technikai segítségkérés (KDV-VIZIG; KATVED)
- ha valószínűsíthető a beavatkozások esetleges sikertelensége a MENTÉS – KIÜRÍTÉS megszervezése (KATVED).

5.4. A védekezés megszűnését követő főbb feladatok :

- az ideiglenes védművek visszabontása, (homokzsákürítés, ártalmatlanítás, homokdeponálás stb.)
- a védvonalak felülvizsgálata és helyreállítása;
- védelmi eszközök anyagok, felszerelések karbantartása, raktározása, az induló készlet visszapótlása
- védekezési tapasztalatok kiértékelése és a vízkár-elhárítási terv aktualizálása, (tetőző vízszintek, beavatkozási helyek, elöntési határvonalak, eszköz anyag igény stb.
- összefoglaló jelentés készítése
- védekezési költségek elszámolása
- szükség esetén visszatelepítés, kármentesítés megszervezése.

5.5. Védekezési időszakon kívüli feladatok :

5.5.1. Felkészülés a védekezésre :

A sikeres védekezés elsőrendű feltétele a védművek kiépítése, fejlesztése, védképes állapotban való fenntartása, tehát a preventív védekezés.

A településeken jelentkező károk nagysága nagymértékben csökkenthető, ha az önkormányzatok a helyi vízkár megelőzéséhez szükséges beavatkozásokat – a belterület vízrendezését – tudatosan megvalósítják.

Az önkormányzat képviselőtestülete hivatott döntést hozni – ismerve a település vízkár problémáit

– a szükséges vízrendezési beruházásokról, ehhez biztosítani a pénzügyi-gazdasági alapot, gondoskodni az elkészült művek fenntartásáról.

5.5.2. A védképes állapot fenntartása :

A felkészülés időszakában a már meglévő belterületi vízelvezető műveken az éves rendszeres fenntartással biztosítani kell a kiépítési vízhozam kiöntésmentes levezetését. A medrekben el kell távolítani a lefolyást gátló növényzetet (fákat, cserjéket, vízi növényzetet), az uszadékot, belekerült hulladékot. Csatornákon általában 3-5 évenként, vízfolyásokon 15-20 évenként – a feliszapolódástól függően – a nagyobb károk megelőzésére rendszeresen gondoskodni kell a medrek ismételt kotrásáról, és szükség szerint a burkolatok, műtárgyak, mederrézsük hibáinak kijavításáról.

Biztosítani kell a csapadékvíz átemelő telepek/szivattyúk üzemképességét. A belterületen lévő záportározókat vagy a tározására meghatározott tározó térfogatot szabadon kell hagyni, feltöltődés után haladéktalanul meg kell kezdeni a tározó leürítését.

A belterületi vízrendezési művek állapotát minden évben legalább egyszer – ősszel – ellenőrizni szükséges, és a megállapított hiányosságokat sürgősen meg kell szüntetni. Az ellenőrzés során célszerű a belterülettel határos külterületeken bekövetkezett változásokat is figyelemmel kísérni (művelési ág változás, erdőirtás stb.), a mélyfekvésű, beépített területek talajvízszint változását feltárni.

Javasolható a szomszédos önkormányzatok, az KDV-VIZIG, Társulat képviselőjének meghívása is az ellenőrző bejárásokra.

A helyi vízkár-elhárítási feladatok zavartalan ellátása érdekében a védekezést megelőző felkészülési időszakban kell elkészíteni a védelmi terv felülvizsgálatát és aktualizálását.

5.5.3. A védettség növelése érdekében elvégzendő fejlesztések :

A felkészülési időszakban kell számba venni azokat a feladatokat, amelyeket el kell végezni ahhoz, hogy növelhető legyen a település kitettsége a különböző vízkárokkal szemben. Az anyagi javak (saját és pályázható források) ismeretében pedig döntést kell hozni az önkormányzatnak ezek megvalósításáról, megvalósítási sorrendjéről.

A megfelelő fejlesztések elvégzése nagyon fontos feladat.

Árvízvédelmi létesítmények vonatkozásában és a területhasználatok tervezése kapcsán a 21/2006. (I.31.) Korm. rendelet, illetve az azt módosító 209/2011 (10. 12.) Kormányrendelet (nagyvízi mederhasznosítása, aktuális pályázati források felhasználásával.)

Belterületi vízrendezési fejlesztések

Védelmi eszközök, anyagok beszerzése.

A KDV-VIZIG-ek Katasztrófavédelmi Igazgatóságok által szervezett vízkár-elhárítási gyakorlatokon való részvételek.

A vízkár-elhárítási tervek folyamatos aktualizálása, védekezési tapasztalatokkal való továbbfejlesztése.

Tervezett karbantartási feladatok elvégzése, a létesítmények jó karban tartása.

6. A védekezéssel kapcsolatos tapasztalatai :

6.1. Általánosan keletkező vízkárok :

- hordalék lehordás a magasabb területekről
- támfal roskadás, burkolat sérülés
- híd al - és felépítmény rongálódás
- hátsó kertek elöntése
- út burkolat és útpadka süllyedés, kimosódás

6.2. Az önkormányzat által veszélyeztetett területek ismertetése :

- Jenői-patak kilépése a mederből : Táncsics utca
Köztársaság utca
Kossuth utca néhány lakás
- Belvizes területek (magas talajvízszint) : Rózsavölgyi utca alacsonyabb ingatlanok
Búzavirág utca
- Nagyobb mennyiségű csapadék esetén a Kölcsey utca felett lévő területekről levonuló esővíz veszélyeztetheti az ingatlanokat.

6.3. Várható tapasztalatok :

- A keletkező vízkárok jellemzően a hirtelen lezúduló, nagy mennyiségű és intenzitású esőzések után keletkezhetnek.
- A település vízkárok idején Rétságáról a 22 sz. közúton keresztül megközelíthető a 2 sz. főközlekedésű közút felé Érsekvadkert-Balassagyarmat, Borsosberény- Szlovákia, Bánk, illetve Tolmács, Diósjenő, Szendehely-Vác irányába a közlekedés.
- Az információáramlás megfelelően működik
- A védelmi erőforrások (létszám, eszköz, anyag) rendelkezésre állnak.
- A dokumentálás kielégíti a követelményeket.
- A keletkezett és okozott károk helyreállításának anyagi forrásai nagy részben rendelkezésre állnak.
- A vízkárelhárításon résztvevők elszállásolására eddig még nem volt szükség, de a megfelelő szálláshelyek biztosíthatók.

Salgótarján, 2017. július hó.

Handó Attila

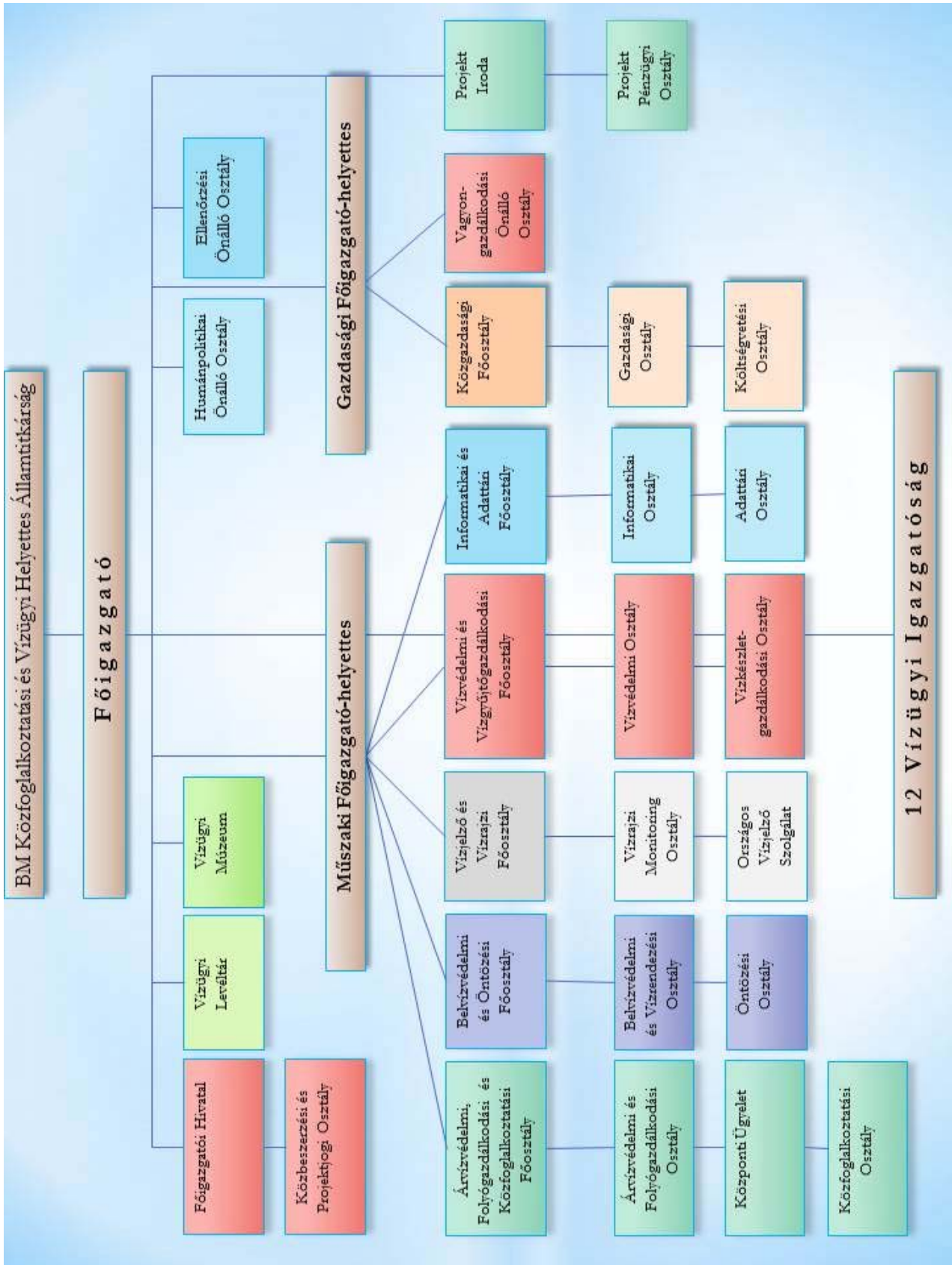
tervező

VZ-TER-12-0089

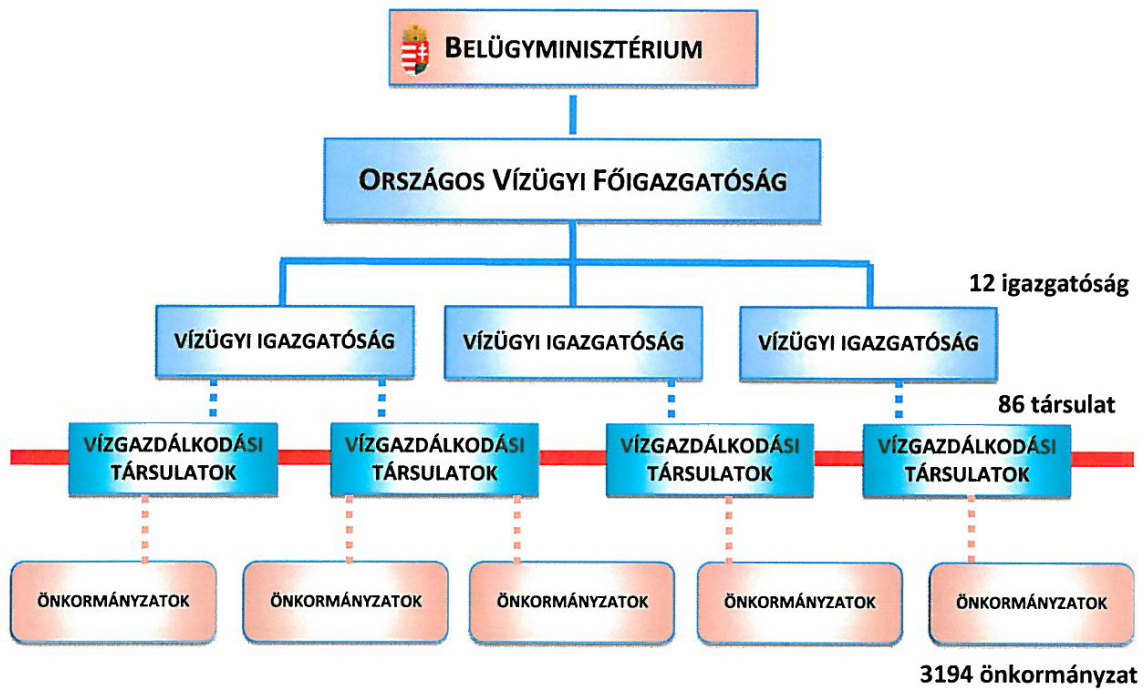
vízgazdálkodási szakértő

SZVV-3.5.-12-0089

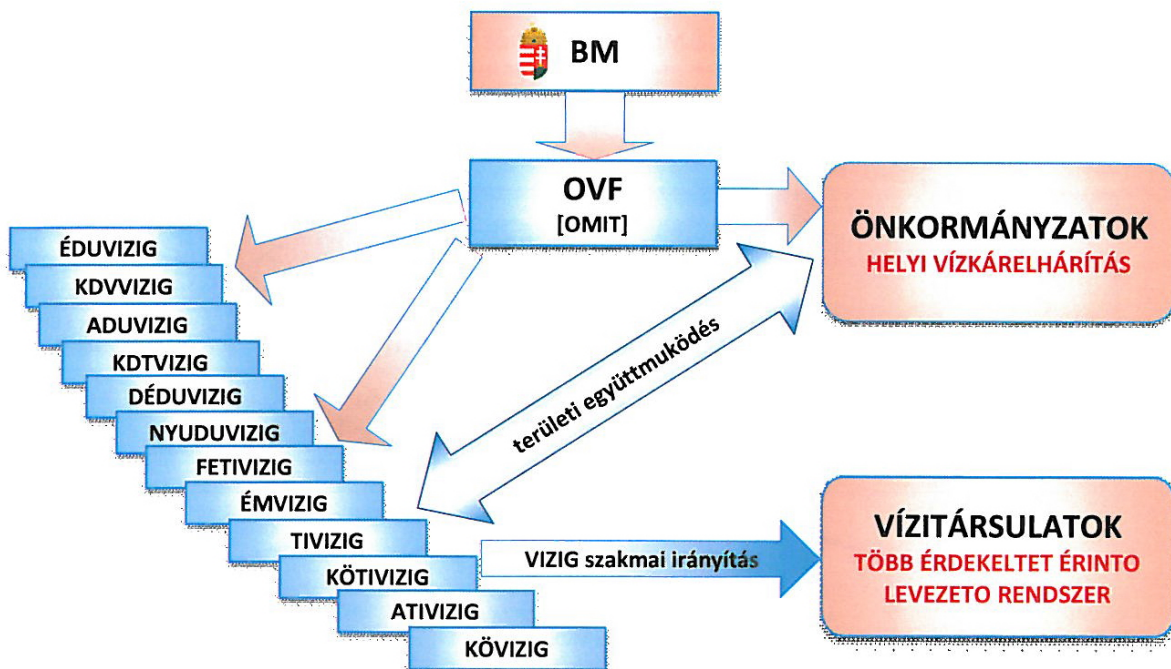
A VÍZKÁRELHÁRÍTÁS VÍZÜGYI ÁGAZATI IRÁNYÍTÁSI RENDSZERE

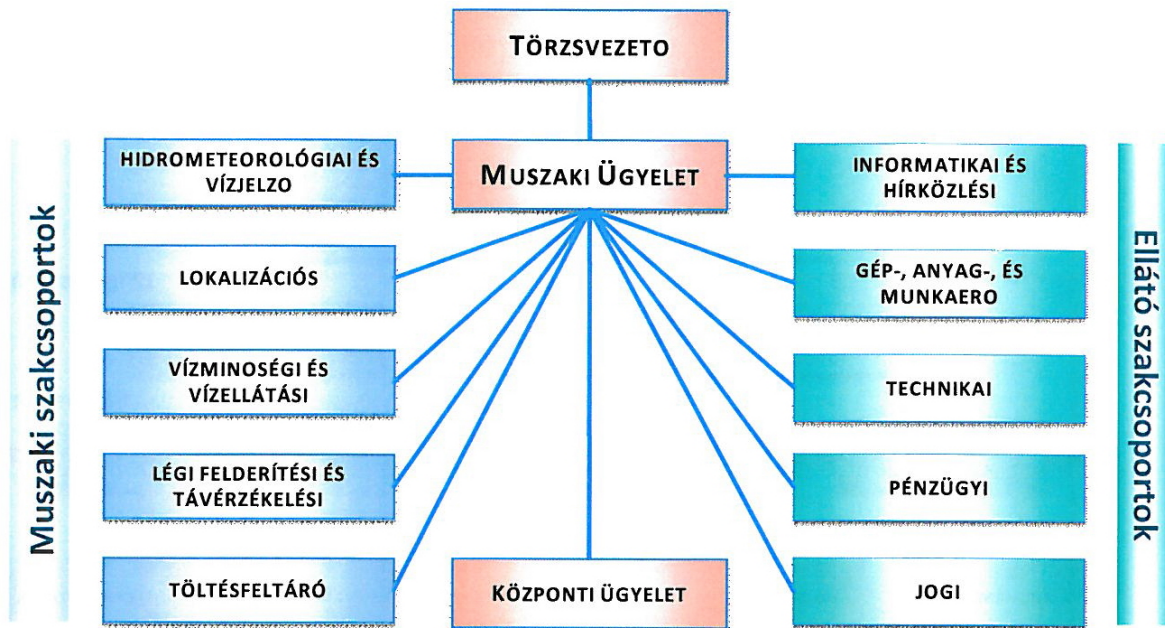
A VÍZÜGYI ÁGAZAT SZERVEZETI FELÉPÍTÉSE :

A VÉDEKEZÉS OPERATÍV IRÁNYÍTÁSA ALAPIDŐSZAKBAN:

AZ OMIT SZERVEZETI FELÉPÍTÉSE :

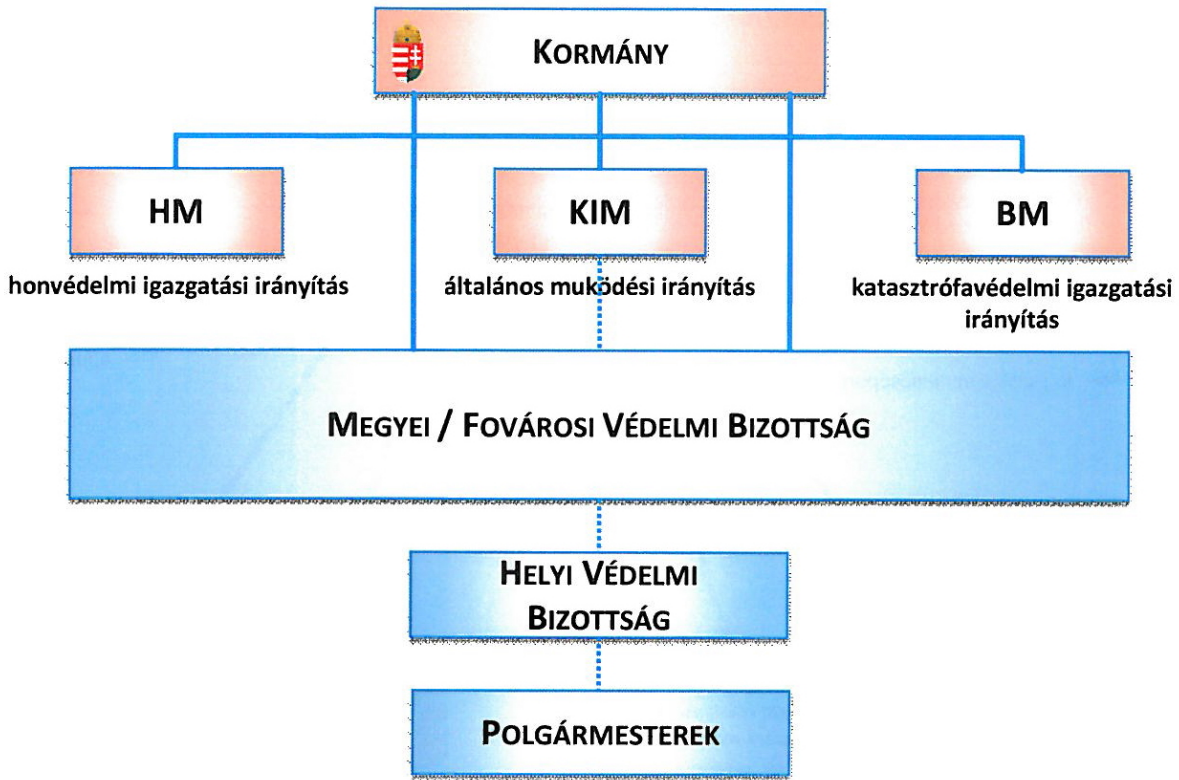

KATASZTRÓFAVÉDELMI KOORDINÁCIÓS KORMÁNYBIZOTTSÁG :

Összesen 14 felelősségi körrel rendelkező védekezési munkabizottság

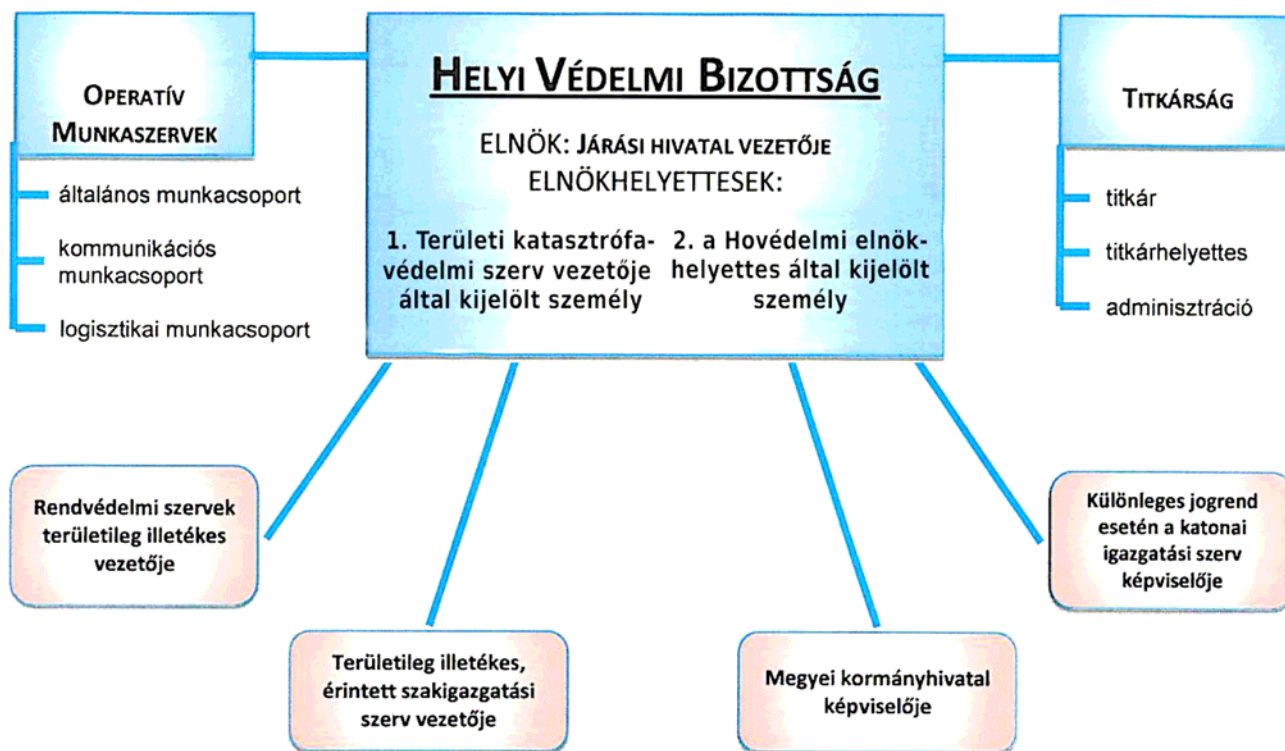
A VÉDELMI IGAZGATÁS RENDSZERE :

A MEGYEI VÉDELMI BIZOTTSÁG SZERVEZETI FELÉPÍTÉSE :

A HELYI VÉDELMI BIZOTTSÁG SZERVEZETI FELÉPÍTÉSE :

7. AZ ÖNKORMÁNYZATI VÉDELMI SZERVEZET FELADATAI

A védelmi tervben javaslatot kell tenni a védelmi szervezet kialakítására. Ennek minimális felépítése:

- Védelemvezetés
 - Védelemvezető (érvényben lévő jogszabályok a polgármester) és helyettese
 - Szakaszvédelem vezető(k)
 - Műszaki ügyelet
- Adminisztráció: pl. Irodai szakcsoport
- Logisztika: pl. Logisztikai szakcsoport
- Szociális ellátás: pl. Elhelyezési és élelmiszer ellátó szakcsoport

Jogszabály szerint a védekezési tevékenység során a területileg illetékes KDV-VIZIG műszaki szakirányítást végez a polgármester részére nyújtott segítség keretében.

7.1. Védelemvezető

Név : Hegedűs Ferenc polgármester

Cím : 2651 Rétság, Rákóczi út 20.

Tel : +36 30//940-5074

E-mail : hivatal@retsag.hu

Feladatai :

- Figyelemmel kíséri a várható rendkívüli meteorológiai helyzetre kiadott riasztásokat, valamint az KDV-VIZIG által készített hidrometeorológiai tájékoztatókat. (www.omsz.hu; www.metnet.hu; www.ovisz.hu)
- A védelmi helyzetnek megfelelően védelmi készültséget rendel el a településen.
- A védekezés állandó figyelemmel kísérése, a védekezési tevékenység központi szervezése és irányítása.
- A védekezési helyek ellenőrzése. Az ellenőrzés idejének és megállapításainak rögzítése a védelmi naplóban.
- Felügyeli a védekezésben résztvevőket.
- A védekezéshez szükséges munkaerő mozgósítása, anyag és felszerelés irányítása, utánpótlása.
- Tájékoztatja a lakosságot a kialakult helyzetről és a várható intézkedésekről.
- Tájékozik a hidrometeorológiai helyzetről Közép-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóságnál.
- A védekezési költségek elszámolásához szükséges adatok, különösen a védekezésnél dolgozók munkájának, a védekezéshez igénybevett gépek, felszerelések és anyagok felhasználásának folyamatos nyilvántartása.
- Folyamatosan vezesse/vezettesse a védekezési naplót, minden intézkedést, utasítást és esetlegesen keletkező számlát aláírásával és bélyegzőjével hitelesítsen.

- Gondoskodik a védekezésbe bevont állomány munka- és balesetvédelmi felkészítéséről, s azt dokumentálja.
- Napi jelentést készít és küld a Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóságnak, és a KDV-VIZIG Vízkár-elhárítási Ügyeletének.
- Fényképfelvételekkel dokumentálja az esetleges károkat és a védekezési mozzanatokot.
- Helyi vízkárelhárítás műszaki feladatait a szomszédos önkormányzatokkal, területileg illetékes Vízügyi Igazgatósággal és Vízgazdálkodási Társulattal rendszeres kapcsolatot tartva és egyeztetve kell ellátnia. A védekezés felelős vezetőinek kölcsönösen tájékoztatniuk kell egymást.
- A vízállások leolvastatása, feljegyzése a meglévő vagy ideiglenes vízmércéken, és ezen adatok igény szerinti továbbítása.
- Ha az elvezetendő vízmennyiség meghaladja a levezető csatornahálózat vízlevezető (emésztő) képességét, a vízlevezetés sorrendiségének megállapítása a mentesítendő területek figyelembevételével.
- A lakók, továbbá berendezések, felszerelések, vagyontárgyak elszállítása veszélyeztetett épületekből és létesítményekből, és az erre a célra kijelölt épületekben való elhelyezése (a mentést, kiürítést, visszatelepítést a köztársasági megbízott rendeli el).
- Ha a védelemvezető helybeli szakemberrel nem tudja a műszaki irányítást ellátni, kérheti az illetékes Vízügyi Igazgatóságtól műszaki tanácsadó kirendelését a védekezés műszaki irányítására.
- A védekezés során a csatlakozó vízfolyás- vagy csatornaszakaszokra, illetőleg területekre és az azokon lévő létesítményekre is kiható nagyobb arányú műszaki beavatkozásokhoz (töltésátvágás, síkvidéken mederelzárás, vésztározás, stb.) előzetesen meg kell szerezni a KDV-VIZIG illetve egyéb hatóság engedélyét.
- Az Önkormányzat székhelyén, a védekezés idején műszaki ügyeletet kell tartani. Az ügyeleten naplót kell vezetni, melybe be kell jegyezni a védekezés minden eseményét, a velük kapcsolatos valamennyi adott és kapott utasítást, jelentést.

7.2. Szállítási, anyag és gépellátó szakaszcsoport :

Közvetlenül a védelemvezető irányítása alá tartozik.

Név : Salgai György

Cím : 2651 Rétság, Rákóczi út 20.

Tel : +36 30/868-6893

E-mail : hivatal@retsag.hu

Feladata :

Megszervezi a gépek berendezések zavartalan üzemelését és hibaelhárítását. Gondoskodik a védekezéshez igényelt gépek, járművek, szivattyúk gépkezelők szerelők biztosításáról. Intézi a védekezéshez szükséges anyagok beszerzését és kiszállítását, nyilvántartja a felhasznált anyagokat, gépek üzemóráit. Minden nap jelentést ad 18 órakor a település műszaki ügyeletének a felhasznált anyagokról, gépekről, igénybe vett létszám adatairól.

Segíti a szakaszvédelem vezetők munkáját, kapcsolatot tart a többi szakaszcsoportok vezetőivel.

7.3. Elhelyezési és élelmszer ellátó szakcsoport :
Közvetlenül a védelemvezető irányítása alá tartozik.

Név : Fodor Rita Mária

Cím : 2651 Rákóczi út 20.

Tel : +36 30/270-6050

E-mail : hivatal@retsag.hu

Feladatai :

Az összesített napi jelentések és az Irodai szakaszcsoporthoz nyilvántartásai alapján megszervezi a védekezésben résztvevők ellátását, ételmezését, munka és védőruházattal való ellátását. Intézi és szervezi a kitelepített lakosok és az érkező idegen beavatkozó erők elhelyezését, ellátását.

Naponta 18 óráig a műszaki ügyeletnek jelentést kell adnia az elhelyezettek és az ellátottak létszámáról, a felhasznált anyagokról.

7.4. Iroda szakcsoport

Név : Pekáryné Mindszenti Csilla

Cím : 2651 Rákóczi út 20.

Tel : +36 30/271-1481

E-mail : hivatal@retsag.hu

Feladata :

A napi jelentések alapján nyilvántartja a védekezésben résztvevő dolgozókat. Ellenőrzi a munkavédelmi, balesetvédelmi és tűzvédelmi szabályok betartását. A védekezési elszámolásokat begyűjti, ellenőrzi, és a kifizetésekről gondoskodik. Napi jelentést ad 18 óráig az ügyeletnek a védekezésben résztvevő irodai létszámáról.

7.5. Település műszaki ügyelete

Név : Mezőfi Zoltán János

Cím : 2651 Rétság, Laktanya út 5.

Tel. : +36 30/435-4556

E-mail :

Közvetlenül a védelemvezetőnek van alárendelve.

Feladatai :

A szakcsoportoktól napi jelentések begyűjtése összegyűjtése. Védekezési napló vezetése. A védekezéssel kapcsolatos tájékoztatók és helyzetjelentések összeállítása és továbbítása a Katasztrófavédelmi Igazgatóság helyi Polgárvédelmi vezetőjének a KDV-VIZIG Műszaki Ügyeletének. Szükség szerint a sajtónak, a médiáknak. Gondoskodik az adattovábbításról.

Az önkormányzati védelmi szervezet jogszabályban meghatározott feladatait az S-10 melléklet tartalmazza.

7.6. A védekezés megszűnését követő főbb feladatok

- A védekezés során kialakított ideiglenes védművek felmérése, dokumentálása, átvezetése a védelmi tervbe
- Állandó vagy megmaradó védvonalak felülvizsgálata és helyreállítása
- Az ideiglenes védművek visszabontása (homokzsákürítés, ártalmatlanítás, deponálás stb.)

- Védelmi eszközök, felszerelések karbantartása, raktározása, az induló készlet visszapótlása
- Védekezési költségek elszámolása
- Összefoglaló jelentés készítése
- Védekezési tapasztalatok kiértékelése, fejlesztési igények megfogalmazása
- A vízkár-elhárítási terv aktualizálása (tetőző vízszintek, beavatkozási helyek, előntési határvonalak, eszköz anyag igény-korrekció stb.)
- A vizek kártételei elleni védekezést követően a a készültség megszüntetését követő **30 napon belül** köteles a védelemvezető a felülvizsgálatra jogosult szerv részére a védekezés a védekezésről összefoglaló jelentést kell készíteni és jóváhagyásra kell előterjeszteni.

8. VÉDEKEZÉSI IDŐSZAKON KÍVÜLI FELADATOK

8.1. Felkészülés a védekezésre, preventív beavatkozások

A sikeres védekezés elsőrendű feltétele a védművek kiépítése, fejlesztése, védképes állapotban való fenntartása, tehát a preventív védekezés! A településeken jelentkező károk nagysága nagymértékben csökkenthető, ha az önkormányzatok a helyi vízkár megelőzéséhez szükséges beavatkozásokat - a belterület vízrendezését - tudatosan megvalósítják. Lényeges, hogy az ismert védekezésre alkalmas helyszíneken meg kell előzni a beavatkozások ellehetetlenülését. A rendezési tervben biztosítani kell az ideiglenes védművek, árapasztók, felvonulási utak stb. nyomvonalán a beépítési tilalmat.

Az önkormányzat képviselőtestülete hivatott döntést hozni - ismerve a település vízkár problémáit - a szükséges vízrendezési beruházásokról, ehhez biztosítani a pénzügyi-gazdasági alapot, gondoskodni az elkészült művek fenntartásáról. Helyes építési műszaki követelményeket kell rendelni a területhasználatokhoz (pl.: mélygarázsok, pincék építése, padlószintek, zárt szennyvízgyűjtő medencék vízzáró módon történő kialakítása, elektromos bekötések körültekintő kialakítása stb.) és településrendezési tervekben a megfelelő övezeti besorolást kell megadni. A védekezések során helyi vízkár vagy belterületi vízelvezetés esetén gyakori probléma a vízelvezető rendszer hiánya, a csatornák, útárkok fenntartásának elmaradása, csapadékvíz elvezető rendszerek alulméretezettsége, rossz műszaki megoldása, karbantartási elmaradások. Mindezek megoldása, kezelése a jogszabályi előírásoknak megfelelően az önkormányzatok feladata.

A preventív védekezés keretében a nagyvízi mederkezelési tervben megfogalmazott intézkedéseket is figyelembe kell venni.

8.2. A védképes állapot fenntartása

A felkészülés időszakában a már meglévő belterületi vízelvezető műveken az éves rendszeres fenntartással biztosítani kell a kiépítési vízhozam kiöntésmentes levezetését. A medrekből el kell távolítani a lefolyást gátló növényzetet (fákat, cserjéket, vizinövényzetet), az uszadékot, belekerült hulladékot. Csatornákon általában 3-5 évenként, vízfolyásokon 15-20 évenként - a feliszapolódástól függően - a nagyobb károk megelőzésére rendszeresen gondoskodni kell a medrek ismételt kotrásáról, és szükség szerint a burkolatok, műtárgyak, mederrézsük hibáinak kijavításáról.

Biztosítani kell a csapadékvíz áttemelő telepek/szivattyúk üzemképességét. A belterületen lévő záportározókat vagy a tározásra meghatározott tározó térfogatot szabadon kell hagyni, feltöltődés után haladéktalanul meg kell kezdeni a tározó leürítését.

Az önkormányzati védelmi létesítmények, védelmi gépek, eszközök állapotát minden évben legalább egyszer - ősszel - ellenőrizni szükséges, és a megállapított hiányosságokat sürgősen meg kell szüntetni. Az ellenőrzés során célszerű a belterülettel határos külterületeken bekövetkezett változásokat is

figyelemmel kísérni (művelési ág változás, erdőirtás stb.), a mélyfekvésű, beépített területek talajvízszint változását feltárni. Javasolt a szomszédos Önkormányzatok, az illetékes Vízügyi Igazgatóság képviselőjének és egyéb érintetteknek a meghívása is az ellenőrző bejárásokra. A bejárásról jegyzőkönyvet kell felvenni, a szükséges intézkedésekre a felelősök megjelölésével „Intézkedési tervet” kell készíteni.

A helyi vízkár-elhárítási feladatok zavartalan ellátása érdekében a védekezést megelőző felkészülési időszakban kell elkészíteni a védelmi terv felülvizsgálatát és aktualizálását.

Az állandó védműveken a tervezett karbantartási feladatok elvégzése, a létesítmények jó karban tartása, a megmaradó ideiglenes védművek/depóniák védképes állapotának megőrzése a védelmi eszközök, gépek (pl. szivattyúk és szerelvényeik, aggregátorok, világító eszközök stb.) anyagok, karbantartása szükséges.

8.3. A védettség növelése érdekében elvégzendő fejlesztések

A tervben javaslatot kell adni a védettség növelése érdekében elvégzendő fejlesztésekre az alábbiak figyelembe vételével:

- Árvízvédelmi létesítmények vonatkozásában és a területhasználatok tervezése kapcsán a Vízyűjtő-gazdálkodási Terv, az Árvízi Kockázat-kezelési Terv és a Nagyvízi Meder Kezelési Terv előírásainak figyelembe vétele szükséges
- Védelmi eszközök, anyagok beszerzése
- Vízkár-elhárítási gyakorlatok szervezése
- A vízkár-elhárítási tervek folyamatos aktualizálása, védekezési tapasztalatokkal való továbbfejlesztése
- Védelmi létesítmények fejlesztésének tervezése és megvalósítása

9. SZÖVEGES, TÁBLÁZATOS MELLÉKLETEK

Melléklet száma	Melléklet címe
M-1	Védekezési készültségi fokozat elrendelő határozat
M-2	Védekezési készültségi fokozat megszüntető határozat
M-3	Napi jelentés
M-4	A vízkárelhárítás során foglalkoztatott létszám nyilvántartása
M-5	A vízkárelhárítás során alkalmazott gépek és berendezések nyilvántartása
M-6	A vízkárelhárítás során felhasznált anyagok nyilvántartása
M-7	Összefoglaló jelentés
M-8	Jegyzőkönyv az éves felülvizsgálathoz

10. SEGÉDLETEK

Segédlet száma	Segédlet címe
S-01	Az állami vízkárelhárítás irányítás rendszere és a résztvevők elérhetőségei
S-02	Az önkormányzati védelmi szervezeti beosztás
S-03	Települési vízkár-elhárítási szervezet felépítése
S-04	A vízkárelhárításhoz igénybe vehető erőforrások adatai és beszerzési lehetőségei
S-05	A védelmi napló vezetésének általános szabályai
S-06	Ellenőrző lista a védelemvezető részére
S-07	Vízrajzi adatszolgáltatók elérhetőségei
S-08	Szakmai tanácsadók névjegyzéke
S-09	Infrastruktúra-üzemeltetők elérhetőségei
S-10	A vízkárelhárítással összefüggő jogszabályok jegyzéke
S-11	A vízkárelhárítással összefüggő fogalom-meghatározások
S-12	Tervjegyzék
S-13	Fénykép-katalógus (opcionális)
S-14	Rövidítések jegyzéke (opcionális)

11. RAJZMELLÉKLETEK

- Fénykép katalógus
- Áttekintő helyszínrajz
- Vízyűjtő terület
- Részletes védekezés helyszínrajz
- Megközelítési és kimenekítési térkép

VÉDEKEZÉSI KÉSZÜLTSEGI FOKOZAT ELRENDELŐ HATÁROZAT

(településen jelenleg I. / II. / III. fokú árvíz / belvíz / helyi vízkár készütség áll fenn.
településen jelenleg nem áll fenn vízkár-elhárítási készütség.)

Az elmúlt napok hidrometeorológiai viszonyaira és a kialakult helyzetre való tekintettel
.....-tól

..... fokú árvíz / belvíz / helyi vízkár védekezési készütséget rendelék el

..... település [...] részére/egészére

a vizek kártétel elleni védekezés szabályairól szóló 232/1996. (XII.26.) Korm. rendelet 13.§ (1)
bekezdése szerinti jogkörömben eljárva.

A védekezés ideje alatt az Ügyeleti Szolgálat a Polgármesteri Hivatalban működik.

Címe:

A védelemvezető : polgármester
.....számú mobiltelefonon és email címen érhető el 0-24 óra között.

Ezen határozat ellen fellebbezésnek helye nincs, ezért ezen határozatot egyszerűsített formában
hoztam meg.

....., 20.....

polgármester
védelemvezető

A határozatról értesítést kapnak:

- Közép-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság
- Nógrád Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság
- Lakosság

VÉDEKEZÉSI KÉSZÜLTSEGI FOKOZAT MEGSZÜNTETŐ HATÁROZAT

MEGSZÜNTETŐ HATÁROZAT

A vizek kártételei elleni védekezés szabályairól szóló 232/1996. (XII.26 Korm. rendelet 13.§(1) bekezdése szerint jogkörömben eljárva a település közigazgatási területére vonatkozóan aév,.....hó,....órától érvényben lévő fokú (árvíz / belvíz / helyi vízkár) védekezési készültséget a év, hó,órától

MEGSZÜNTETEM

A megszüntetés indokai:

A vízszint csökkenésére, a kedvezően alakuló hidrológiai helyzetre való tekintettel a védekezési készültség fenntartása nem indokolt.

Ezen határozat ellen fellebbezésnek helye nincs, ezért ezen határozatot egyszerűsített formában hoztam meg.

.....,

polgármester
védelemvezető

A határozatról értesítést kapnak:

- Közép-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság
- Nógrád Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság
- Lakosság

Rétság település vízkár-elhárítási terve

NAPI JELENTÉS

Védekező szervezet	
Tárgynap	
Vízkárelhárítás	Árvíz/belvíz/helyi vízkár / aláhúzva /

I. VÉDELMI HELYZET

Elrendelt készültségi fokozat fokú
Elrendelés kezdete	

I. VÉDELMI HELYZET ÉRTÉKELÉSE

- Hidrometeorológia jellemzők
- Védelmi szakasz jellemzése
- A védelmi szakaszon végzett tevékenységek
- Elöntött terület nagysága, veszélyeztetett közigazgatási terület

II. IGÉNYBE VETT ERŐFORRÁSOK**A VÍZKÁRELHÁRÍTÁS SORÁN FOGLALKOZTATOTT LÉTSZÁM**

Erőforrás	Létszám			
	Műszaki	Fizikai	Egyéb	Összesen
Saját erő				
Külső forrás				
Összesen				

A VÍZKÁRELHÁRÍTÁS SORÁN ALKALMAZOTT GÉPEK ÉS BERENDEZÉSEK

Teherautó (db)	Személyautó (db)	Földmunkagép (db)	Vízi jármű (db)	Szivattyú (db)

Egyéb gépek és berendezések:

A VÍZKÁRELHÁRÍTÁS SORÁN FELHASZNÁLT ANYAGOK

Homokzsák db	Homok m ³	Fólia m ²	Fáklya db	Üzemanyag L

Karó db	Palló m ²	Szűrőszövet m ²	Terméskő m ³	Kavics m ³

Egyéb anyagok :

Rétság település vízkár-elhárítási terve

III. JELENSÉGEK

- Észlelt jelenség helye, észlelés időpontja

IV. BEAVATKOZÁSOK

- Elvégzett beavatkozások (helyszín, típus, eredmény stb.)
- Szivattyú üzemeltetésre vonatkozó adatok (kapacitás, áttemelt vízmennyiségek, vízállások, befogadók)

V. KÖLTSÉGEK

- A védekezés napi becsült költsége (Ft)

VI. EGYEBEK

.....,

.....
védelemvezető

Tartalmi és formai javaslatok:

- A jelentés hivatalos iratnak minősül!
- A jelentés rövid, tömör, lényegre törő legyen.
- A jelentés ellenőrzött, felelős illetékesek által adott információkra épüljön.
- A jelentés szakmailag megalapozott, ugyanakkor közérthető legyen, abból következtetéseket lehessen levonni és döntéseket lehessen hozni.
- A jelentés ne tartalmazzon indokolatlanul idegen szavakat, kifejezéseket.
- Lehetőleg írják ki a szervezetek, társaságok neveit
- Az esemény leírása ne a napló kivonata legyen.
- A jelentést a védelemvezető vagy az általa megbízott helyettesítő személy írja alá.
- A napi jelentésben célszerű feltüntetni a KDV-VIZIG részéről kirendelt műszaki irányító nevét és esetleges megjegyzéseit.

Rétság település vízkár-elhárítási terve

ÖSSZEFOGLALÓ JELENTÉS

Védekező szervezet	
Időtartam (-tól, -ig)	
Vízkárelhárítás (aláhúzva)	Árvíz/belvíz/helyi vízkár

I. KÉSZÜLTSEGI ADATOK

Elrendelt készütségi fokozatok foka
Elrendelés időtartama, kronológiája	

II. VÍZKÁRELHÁRÍTÁSI TEVÉKENYSÉG BEMUTATÁSA

- Hidrometeorológiai helyzetkép értékelése, tapasztalatok
- Jellemző vízállások, esemény lefolyása
- Tetőző vízállások és vízszintrögzítés eredményeinek összefoglalása (ha volt)
- Felkészülés rövid leírása
- Védekezési munkák időrendben
- Veszélyeztetett közigazgatási terület, elöntött terület nagysága
- Mentési-kiürítési munkák
- Védművekben és létesítményekben keletkezett károk, helyreállítási igények

III. IGÉNYBE VETT ERŐFORRÁSOK (összesen)**A VÍZKÁRELHÁRÍTÁS SORÁN FOGLALKOZTATOTT LÉTSZÁM**

Erőforrás	Létszám			
	Műszaki	Fizikai	Egyéb	Összesen
Saját erő				
Külső forrás				
Összesen				

A VÍZKÁRELHÁRÍTÁS SORÁN ALKALMAZOTT GÉPEK ÉS BERENDEZÉSEK

Teherautó (db)	Személyautó (db)	Földmunkagép (db)	Vízi jármű (db)	Szivattyú (db)

Egyéb gépek és berendezések:

Rétság település vízkár-elhárítási terve

A VÍZKÁRELHÁRÍTÁS SORÁN FELHASZNÁLT ANYAGOK

Homokzsák db	Homok m ³	Fólia m ²	Fáklya db	Üzemanyag L
Karó db	Palló m ²	Szűrőszövet m ²	Terméskő m ³	Kavics m ³

Egyéb anyagok:

IV. JELENSÉGEK ÉS BEAVATKOZÁSOK

- Észlelt jelenség helye, észlelés időtartama, fejlődéstörténete
- Elvégzett beavatkozások (helyszín, típus, eredmény stb.)
- Szivattyúzási munkák bemutatása
- Belvízzel/fakadóvízzel/szivárgó vízzel előtött területek térképi lehatárolása

V. KÖLTSÉGEK

- A védekezés becsült költsége (Ft)

VI. ÖSSZEFOGLALÓ ÉRTÉKELÉS

- Esemény értékelése, jelenségek és beavatkozások
- Ideiglenes és állandó védművek értékelése, védelmi szakasz összefoglaló jellemzése
- Kommunikáció a készültség során
- Társszervezetekkel történő együttműködés során szerzett tapasztalatok, javaslatok
- Védekezési tapasztalatok, levont következtetések
- Fejlesztési javaslatok

.....
védelemvezető

Rétság település vízkár-elhárítási terve

**JEGYZŐKÖNYV A TELEPÜLÉS
VÍZKÁR-ELHÁRÍTÁSI VÉDKÉPESSÉGÉNEK ÉVES FELÜLVIZSGÁLATÁHOZ**

Készült: település Polgármesteri Hivatalában,

Kelt :-é(á)n.

Tárgy: település Önkormányzata vízkár-elhárítási védképességének
..... évi felülvizsgálata.

Jelen vannak:

Ssz.	Név/ Aláírás	Szervezet/ Cím	Beosztás/ telefonszám

I. TELEPÜLÉSI VÍZKÁR-ELHÁRÍTÁSI TERV

Vízkár-elhárítási terv legutóbbi aktualizálásának időpontja	
Települési vízkár-elhárítási szervezeti beosztás aktualizálásának időpontja	

Szöveges értékelés:

Rétság település vízkár-elhárítási terve

II. ÖNKORMÁNYZATI KEZELÉSBEN LÉVŐ CSAPADÉKVÍZ ELVEZETŐ LÉTESÍTMÉNYEK ÁLLAPOTA

	Csapadékvíz elvezető létesítmények					
	Hossz (m)	Állapota (jó, megfelelő, felújítandó, változó)	Kaszáltság (%)	Feliszapolódottság (től-i _g) (cm)	Db/ térfogat	Kiépítettség* (%)
Zárt csatorna (nem átereszt):			-		-	
Nyílt hagyományos lapburkolattal rendelkező csatorna			-		-	
Nyílt, korszerű előregyártott beton vagy vasbeton elemmel burkolt csatorna:						-
Nyílt földmedrű csatorna:					-	
Folyóka:			-		-	
Szikkasztó árok:		-			-	
Csatorna mindösszesen:			-	-	-	
Záportározó:	-		-			-
Szivattyúállás:	-		-	-		-

* Kiépítettség = (meglévő vízelvezető létesítmények hossza / szükséges vízelvezető létesítmények hossza) * 100

Szöveges értékelés:

Rétság település vízkár-elhárítási terve

III. ÖNKORMÁNYZATI KEZELÉSBEN LÉVŐ VÉDELMI LÉTESÍTMÉNYEK ÁLLAPOTA

Önkormányzat kezelésében lévő, bel- és külterületen található védelmi művek, műtárgyak:

Töltés (depónia) hossza (km)	
Töltések kaszáltsága a hossz %-ában	
Kaszálások száma (alkalom)	
Műtárgyak állapota (jó, rossz, megfelelő, felújítandó)	

Szöveges értékelés:

IV. VÉDELMI ANYAGOK, ESZKÖZÖK, FELSZERELÉSEK, GÉPEK

Ssz.	Védelmi anyag megnevezése	M.e.	Mennyiség	Állapot
1.	Homokzsák	db		
2.	Homok	m ³		
3.	Fólia	m ²		
4.				

Ssz.	Védelmi eszköz megnevezése	M.e.	Mennyiség	Állapot
1.	Lapát	db		
2.	Talicska	db		
3.				
4.				

Rétság település vízkár-elhárítási terve.

V. A VÉDKÉPESSÉG HIÁNYOSSÁGAINAK MEGSZÜNTETÉSE

A véd képesség helyreállítása/hiányossága érdekében elvégzett/hátralévő feladatok:

VI. FEJLESZTÉSI JAVASLATOK

A véd képesség növelése érdekében szükséges javaslatok:

**A VÍZKÁRELHÁRÍTÁS IRÁNYÍTÁSI RENDSZERÉBEN
RÉSZVEVŐK ELÉRHETSÉGEI**

**A Közép-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság vízkár-elhárítási szervezeti felépítése,
elérhetőségei**

Védelemvezető	
Név	Szilágyi Attila
Telefonszám	+ 36 30 931 8412
E-mail cím	szilagyi.attila@kdvvizig.hu
Székhely	1088 Budapest, Rákóczi út 41.
Védelemvezető-helyettes	
Név	Mészáros László
Telefonszám	+36 30 426-8843
E-mail cím	meszaros.laszlo@kdvvizig.hu
Székhely	1088 Budapest, Rákóczi út 41.
Szakaszvédelem-vezető	
Név	Taliga Péter Krisztián
Telefonszám	+ 36 30 452-0843
E-mail cím	szakasz2@kdvvizig.hu
Székhely	2660 Balassagyarmat, Kóvári út 22.
Szakaszvédelem-vezető helyettes	
Név	Lőrík Richárd
Telefonszám	+36 30 466-9357
E-mail cím	szakasz2@kdvvizig.hu
Székhely	2660 Balassagyarmat, Kóvári út 22.
Vízkár-elhárítási Ügyelet	
Telefonszám	
Fax	
Munkaidőn túli tel.	+ 36 30 334 1909
Székhely	

Nógrád Megyei Védelmi Bizottság elérhetőségei

Megyei Védelmi Bizottság elnöke	
Név	Dr. Szabó Sándor
Telefonszám	+36 32 422 268
E-mail cím	vedelmititkarsag@nmkh.gov.hu
Székhely	3100 Salgótarján, Rákóczi út 36.
Megyei Védelmi Bizottság katasztrófavédelmi elnökhelyettese	
Név	Seres Tibor tü. ezredes
Telefonszám	+36 32 422 268
E-mail cím	vedelmititkarsag@nmkh.gov.hu
Székhely	3100 Salgótarján, Rákóczi út 36.
Megyei Védelmi Bizottság honvédelmi elnökhelyettese	
Név	Dr. Varga Attila Ferenc ezredes
Telefonszám	+36 32 422 268
E-mail cím	vedelmititkarsag@nmkh.gov.hu
Székhely	3100 Salgótarján, Rákóczi út 36.
Megyei Védelmi Bizottság titkára	
Név	Dr. Szalai János alezredes
Telefonszám	+36 32 422 268
E-mail cím	szalaij@nmkh.gov.hu
Székhely	3100 Salgótarján, Rákóczi út 36.
Megyei Védelmi Bizottság titkárhelyettese	
Név	Cser Tamás
Telefonszám	+36 32 422 268
E-mail cím	tamas.cser@katved.gov.hu
Székhely	3100 Salgótarján, Rákóczi út 36.
Megyei Védelmi Bizottság titkársága	
Telefonszám	+36 32 422 268
E-mail cím	vedelmititkarsag@nmkh.gov.hu
Székhely	3100 Salgótarján, Rákóczi út 36.

Rétság Helyi Védelmi Bizottság elérhetősége

Vezetője	
Név	Dudás György
Telefonszám	+36 32 550-016
E-mail cím	jaras.retsag@nmkh.hu
Székhely	2651 Rétság, Rákóczi út 20-22.

Nógrád Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság elérhetőségei

Igazgató	
Név	Seres Tibor tü. ezredes
Telefonszám	+36 32 521 033
E-mail cím	nograd.titkarsag@katved.gov.hu
Székhely	3100 Salgótarján, Szent Flórián tér 1.
Igazgatóhelyettes	
Név	Antal István tü. alezredes
Telefonszám	+36 32 521 034
E-mail cím	nograd.titkarsag@katved.gov.hu
Székhely	3100 Salgótarján, Szent Flórián tér 1.
Polgári Védelmi Főfelügyelő	
Név	Juhász László tü. alezredes
Telefonszám	+36 32 521 038
E-mail cím	laszlopv.juhasz@katved.gov.hu
Székhely	3100 Salgótarján, Szent Flórián tér 1.
Megyei Főügyelet (24 órás)	
Telefonszám	+36 32 521 043
E-mail cím	nograd.ugyelet@katved.gov.hu
Székhely	3100 Salgótarján, Szent Flórián tér 1.

**Nógrád Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság
Balassagyarmat Katasztrófavédelmi Kirendeltség (KVK) elérhetősége**

Kirendeltség vezetője	
Név	Okolenszki Gábor tü. alezredes
Telefonszám	0036 35/500-730
E-mail cím	balassagyarmatkk.tit@katved.gov.hu
Székhely	2660 Balassagyarmat, Baltik Frigyes út 1.
Polgári Védelmi Felügyelő	
Név	Győri Ferenc tü. hadnagy
Telefonszám	0036 35/500-730
E-mail cím	balassagyarmatkk.tit@katved.gov.hu
Székhely	2660 Balassagyarmat, Baltik út 1.

**Nógrád Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság
Balassagyarmat Hivatásos Tűzoltó parancsnokság (HTP) elérhetősége**

Tűzoltó Parancsnok	
Név	Tóth Gábor tü. százados
Telefonszám	0036 35/300-055
E-mail cím	gabor.toth@katved.gov.hu
Székhely	2660 Balassagyarmat, Baltik Frigyes út 1.
Katasztrófavédelmi megbízott	
Név	Galanics Petra tü. hadnagy
Telefonszám	0036 35/500-730
E-mail cím	petra.galanics@katved.gov.hu
Székhely	2660 Balassagyarmat, Baltik Frigyes út 1.
Ügyelet	
Telefonszám	+36 32 521 043
E-mail cím	nograd.ugyelet@katved.gov.hu
Székhely	3100 Salgótarján, Szent Flórian tér 1.

**A Nógrád Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság igazgatója által a
településre kijelölt katasztrófavédelmi helyszíni műveletirányító**

Helyszíni műveleti irányító 1.	
Név	Mócsány Roland tü. hadnagy
Telefonszám	0036 35/384-037
Helyszíni műveleti irányító 2.	
Név	
Telefonszám	

AZ ÖNKORMÁNYZATI VÉDELMI SZERVEZETI BEOSZTÁS

Ssz.	Név	Cím	Elérhetőség	Beosztás	Szolgálati hely	Irányító személy
1.	Hegedűs Ferenc	2651 Rétság Rákóczi út 20.	+36 30/940-5074	Védelem vezető	Önk. Polg. Hivatal	
2.	Mezőfi Zoltán János	2651 Rétság Laktanya út 5.	+36 30/435-4556	Védelem vezető helyettes	Rétsági Kistérségi Egészségfejl. Nonpr. Kft.	védelemvezető
3.	Pekáryné Mindszenti Csilla	2651 Rétság Rákóczi út 20.	+36 30/271-1481	Parancsnoki törzs tag	Önk. Polg. Hivatal	védelemvezető
4.	Kramlik Kornélia	2651 Rétság Rákóczi út 20.	+36 30/270-4382	Lakosságvédelmi megbízott	Önk. Polg. Hivatal	védelemvezető
5.	Salgai György	2651 Rétság Rákóczi út 20.	+36 30/868-6893	Műszaki megbízott	Önk. polg. Hivatal	védelemvezető
6.	Fodor Rita Mária	2651 Rétság Rákóczi út 20.	+36 30/270-6050	Kitelepítési őr parancsnok	Önk. Polg. Hivatal	védelemvezető
7.						

TELEPÜLÉSI VÍZKÁR-ELHÁRÍTÁSI SZERVEZET FELÉPÍTÉSE

RÉTSÁG TELEPÜLÉS Vízkar elhárítási szervezetének felépítése

Védelem vezető
Polgármester
Hegedűs Ferenc
+36 30/940-5074

Település műszaki ügyelete
Mezőfi Zoltán
+36 30/435-4556

Nógrád Megyei véd. bizottság
Helye : 3100 Salgótarján
Rákóczi út 36.
Tel : 06 32 422-268
Kapcsolótartó : Dr. Szabó Sándor

Védelem vezető helyettes
Alpolgármester
Mezőfi Zoltán János
+36 30/435-4556

Katasztrófa védelem
P.v. Kirendeltség
Angyal Tibor tü. alez
Salgótarján
+36 32/411-400

KDV-VIZIG
Műszaki ügyelet
1088 Bp. Rákóczi út 41.
+36 30/334-1909
Szak. véd. vez.
Taliga Péter Krisztián
+36 35/300-644

Rendőrség
Tel. 107

Tűzoltóság
Tel. 105

Riasztó
Pekárnyé Mindszenti Csilla
Tel. :

SZAKCSOPORTOK

Szállítási-, anyag- és gépellátó
Salgai György
+36 30/868-6893

Elhelyezési és élelmiszer ellátó
Mikula József
+36 30/499-0305

Iroda polg. m. hivatal
Pekárnyé Mindszenti Csilla
+36 30/271-1481

**A VÍZKÁRELHÁRÍTÁSHOZ IGÉNYBE VEHETŐ ERŐFORRÁSOK
ADATAI ÉS BESZERZÉSI LEHETŐSÉGEI**

I. Anyagok (homok, homokzsák, mezőgazdasági fólia, stb.)

Anyag	Mennyiség	Beszerzési hely	Címe	Tel/Fax/Mobil	Email	Megjegyzés
homok	5-10 m ³		2651 Rétság, Laktanya út			

II. Eszközök (lapát, fáklya, stb.)

Eszköz	Beszerzési hely	Címe	Tel/Fax/Mobil	Email	Megjegyzés
ásó, lapát csákány fejsze, fűrész világítóeszköz palló, karó		2651 Rétság, Laktanya út / Rákóczi út 32.			

III. Gépek (szivattyú, áramfejlesztő, stb.)

Gép	Beszerzési hely	Címe	Tel/Fax/Mobil	Email	Megjegyzés
Szivattyú áramfejlesztő					

IV. Földmunkagépek

Földmunkagép			Tulajdonos			
Megnevezése	Kapacitás (m ³ /óra)	Szerelék	Neve	Címe	Tel/Fax/Mobil	Email

V. Tehergépjárművek

Tehergépjármű			Tulajdonos			
Megnevezése	Plató-méret (m ² m)	Teherbírás (t)	Neve	Címe	Tel/Fax/Mobil	Email
Teherautó		2,0 t	Hegedűs Ferenc	2651 Rétság, Zrínyi u. 7.	+36 30/940-5074	info@muszakivizsga.net
Mercedes Unimog		3,5 t	Rétság Város Önkormányzata	2651 Rétság, Rákóczi út 20.	06 35/350-630	hivatal@retag.hu
Traktor + utánfutó MTZ 825		-	Gáspár Csaba	2651 Rétság, Börzsönyi út 21.	+36 30/922-9099	
Traktor + utánfutó MTZ 82						
Traktor + utánfutó MTZ T25		3,08 t	Varga Géza	2651 Rétság, Korányi F. u. 12.	+36 20/569-2651	

VI. Személyszállító gépjárművek

Személyszállító gépjármű			Tulajdonos			
Megnevezése	Szállítható személyek száma (fő)	Terepjáró igen/nem	Neve	Címe	Tel/Fax/Mobil	Email
Opel Astra szgk.	1+4 fő	nem	Rétság Város Önkormányzata	2651 Rétság, Rákóczi út 20.	06 35/350-630	hivatal@retsag.hu

A VÉDELMI NAPLÓ VEZETÉSÉNEK ÁLTALÁNOS SZABÁLYAI

A védelmi napló a helyi védekezési tevékenységről készült egyetlen olyan okmány, amely az ellenőrzés, a műszaki-gazdasági elszámolás alapja, ezért feltétlen gondos vezetést kíván.

1. Védelmi napló vezetését a védekezési fokozat elrendelése után azonnal meg kell kezdeni, majd folyamatosan kell vezetni, a megtett intézkedéseket azonnal be kell jegyezni.
2. A naplóbejegyzéseket időrendi sorrendben, a dátum és az idő percnyi pontosságú megjelölésével, a bejegyző aláírásával kell megtenni.
3. Bejelentés esetén rögzíteni kell:
 - a bejelentés időpontját
 - a bejelentő nevét, telefonszámát és későbbi elérési lehetőségét
 - a bejelentés pontos tartalmát
 - a szóban forgó esemény, jelenség helyét
 - és ha van a veszélyeztetett javakat
4. Intézkedés esetén rögzíteni kell:
 - az intézkedés időpontját
 - a hívott személy nevét, telefonszámát és későbbi elérésének lehetőségét
 - a lefolytatott beszélgetés tartalmát
 - a kapott vagy adott utasításokat
5. Többek közt naponta bejegyzendő:
 - az elvégzett védekezési munka,
 - a felhasznált anyagok, igénybe vett eszközök mennyisége,
 - a védekezésben résztvevők létszáma,
 - alkalmazott technika,
 - keletkezett károk,
 - az ügyelet átadás-átvétele,
 - a társszervektől kapott, illetve a részükre adott tájékoztatások, intézkedések.
4. A védelmi naplóba csak a védelemvezető és az ügyeleti szolgálat tagjai tehetnek bejegyzést.
5. A védelmi naplót a ügyeleti szolgálat irodájában kell tartani úgy, hogy a védekezés ideje alatt betekintés és bejegyzés céljából bármikor hozzáférhető legyen.
6. A vízkárelhárítás eseményeiről, helyszíneiről célszerű fénykép dokumentációt készíteni a fénykép készítése időpontjának feltüntetésével.
7. Legyen összhangban a vis maior bejelentésekhez kapcsolódó irat dokumentációval.
8. A védelmi naplót számozott oldalakkal folyamatosan kell vezetni, lehetőleg minél gyakrabban digitalizálni szkenneléssel.
9. A naplóba időrendi sorrend szerint be kell ragasztani:
 - faxküldeményeket,
 - E-mail küldeményeket

Rétság település vízkár elhárítási terve

ELLENŐRZŐ LISTA A VÉDELEMVEZETŐ RÉSZÉRE

A védelemvezető feladatai a védekezésre való felkészülés időszakában	✓
Figyelemmel kíséri a várható rendkívüli meteorológiai helyzetre kiadott riasztásokat, valamint a VIZIG által készített hidrometeorológiai tájékoztatókat.	
A vízvisszatartó depóniák és beavatkozási helyek kaszálása a jelenségek megfigyelhetősége és a beavatkozások végrehajthatósága érdekében	
A beavatkozási helyeket, depóniákat megközelítő utak járhatóságának felülvizsgálata	
Műtárgyak felülvizsgálata	
Védelmi eszközök, anyagok, gépek felülvizsgálata	
A kommunikáció módjának megszervezése	
A védelmi szervezet értesítése, felkészülés az esetleges védekezésre	
Vízkár-elhárítási terv, annak éves felülvizsgálatainak és más felkészülési tervek áttekintése	
A védelemvezető feladata a védekezési időszakban	✓
Tájékozódik az előre jelzett tetőző vízszintekről, a várható vízkár eseményekről, és a várható elöntésekről (VIZIG Vízkár-elhárítási Ügyelete, Katasztrófavédelmi Igazgatóság).	
Elrendeli a védekezési készültséget, értesítést küld a releváns intézményeknek, valamint tájékoztatja a lakosságot	
A készültség elrendelését követően azonnal intézkedik a védelmi napló vezetéséről	
Gondoskodik a védekezéshez szükséges munkaerő mozgósításáról, beosztás készítéséről. Az település vízkár-elhárítási szervezetét mozgósítja.	
Gondoskodik a védekezésben résztvevők foglalkoztatásáról, munkájának irányításáról. A munka megkezdése előtt gondoskodik a védekezésben résztvevők tűz-, munka- és balesetvédelmi oktatása megtartásáról, és dokumentálja azt	
Kapcsolatfelvétel környező szomszédos Önkormányzatokkal, szerződött partnerekkel	
Kommunikációs csatornák üzembe helyezése, ellenőrzése	
Helyi vízállás észlelés megszervezése, esetleg ideiglenes mércék kihelyezése	
Felvonulási területek kijelölése és biztosítása	
A védelmi helyzet, az előrejelzés alapján módosítja a védekezési készültség fokozatát	
Azonnali beavatkozást igénylő problémák elhárításáról intézkedés, például: o töltéskoronák és megközelítő utak kátyúzása, utak és rakodóterek hómentesítése o műtárgyak elzáró szerkezeteinek hó- és jégmentesítése, működtetéshez szükséges eszközök kiszállítása (pl. lakatkulcsok) o eltömődött, feliszapolódott mederszakaszok soron kívüli tisztítása o töltések és műtárgyak környezetének kaszálása szükség szerint jelenségek megfigyelése érdekében	

Rétság település vízkár elhárítási terve

**ELLENŐRZŐ LISTA A
VÉDELEMVEZETŐ RÉSZÉRE**

Gondoskodik a lakosság folyamatos tájékoztatásáról	
Gondoskodik a védekezés irányító- és őrszemélyzetének megkülönböztető jellel (karszalag, jelvény, kitűző), a járművek, és a földmunkagépek „VÍZKÁRELHÁRÍTÁS” feliratú táblával való ellátásáról	
Gondoskodik a védekezéshez szükséges anyag, eszköz, felszerelés és gép szükség szerinti utánpótlásáról	
Gondoskodik a védekezési költségek elszámolásához szükséges adatok, elsősorban a védekezésnél dolgozók munkájának, a védekezéshez igénybe vett gépek, felszerelések és anyagok felhasználásának folyamatos nyilvántartásáról	
Gondoskodik a vizek lehetséges legkisebb kártétellel történő levezetéséhez szükséges műszaki intézkedés elrendeléséről, végrehajtásáról és ellenőrzéséről	
Gondoskodik a mentesített területre betört vizek elszigeteléséről, a víznek a mederbe történő visszavezetéséről és az ezzel összefüggő munkák elvégzéséről	
Gondoskodik a védőművek állapotának állandó megfigyeléséről, káros jelenségek esetén a szükséges beavatkozások megtételéről, a műtárgyak jegesedésének megakadályozásáról	
Az elrendelt védekezési fokozatban reggel 07.00 óráig napi jelentést készít és küld a VIZIG Vízkár-elhárítási Ügyeletének	
Fényképfelvételekkel (lehetőség szerint az időpont rögzítésével) dokumentálja az esetleges károkat és a védekezési mozzanatok a beavatkozások helyszínein	
A védekezéshez a védelemvezető részére nyújtott segítség igénylése a VIZIG-től (szakértője műszaki szakirányítást végez)	
Tartós védekezés esetén gondoskodik legalább tíz naponkénti költségbecslés elkészítéséről és a védekezési költségfedezetének igényléséről	
Szükség esetén kezdeményezheti a polgári védelmi szervezet mozgósítását	
A vízkárelhárítás feladatait a szomszédos önkormányzatokkal, a VIZIG-el és a Katasztrófavédelmi Kirendeltséggel rendszeres kapcsolatot tartva kell ellátnia	
A vízállások leolvastatása, feljegyzése a meglévő vagy ideiglenes vízmércéken, és ezen adatok igény szerinti továbbítása	
Ha az elvezetendő vízmennyiség meghaladja a levezető csatornahálózat vízelvezető (emésztő) képességét, a vízelvezetés sorrendiségének megállapítása a mentesítendő területek figyelembevételével	
A védekezés befejezésekor a védekezési készültséget megszünteti, a védekezés alatt keletkezett dokumentumokat összegyűjti	

Rétság település vízkár-elhárítási terve

ELLENŐRZŐ LISTA A VÉDELEMVEZETŐ RÉSZÉRE

A védelemvezető feladata a védekezés megszüntetését követő időszakban	✓
Ha kitelepítés történt a védekezés során, megszervezi a visszatelepítést	
Gondoskodik az ideiglenes védművek elbontásáról	
Gondoskodik a védekezés után elbontott, és hulladékká váló anyagok besorolás szerinti ártalmatlanításáról. Ennek megítéléséhez - szükség szerint - igénybe veszi a Környezetvédelmi Természetvédelmi Felügyelőség és az ÁNTSZ segítségét	
Szükség szerint megszervezi a kármentesítést	
Intézkedik a védelmi költségek elszámolásáról	
Gondoskodik a védvonalak eredeti állapot szerinti helyreállításáról	
Intézkedik a beavatkozási helyek, tetőző vízszintek, előntési határvonalak rögzítéséről (geodézia, fényképfelvétel), valamint dokumentálásáról	
Intézkedik a védekezésnél használt eszközök, gépek karbantartásáról	
Intézkedik az elhasználódott védelmi anyagoknak az előírt mennyiségre kiegészítéséről	
A települési védelmi szervezettel kiértékeli a védekezést, a tapasztalatokat összefoglaló jelentésben összegzi és megküldi a felülvizsgálatra jogosult szerv részére	
Gondoskodik a vízkár-elhárítási terv aktualizálásáról (fényképfelvételek, védekezési tapasztalatok, stb.).	
Összefoglaló jelentés készítése képviselőtestület felé készülség lezárása után 15 napon belül	
Összefoglaló jelentés elfogadtatása képviselőtestülettel és megküldése a VIZIG részére készülség lezárása után 30 napon belül	
Összefoglaló jelentés csatolása a védelmi tervcsomaghoz, védekezés dokumentumainak archiválása	

VÍZRAJZI ADATSZOLGÁLTATÓK ELÉRHETŐSÉGE (20... ..)

Szervezet	Rendelkezésre álló adatok	Adatok elérhetősége
Közép-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság	Operatív vízállások és csapadékok (távmért, illetve észlelt adatok) Vízmerce alapinformációk	www.vizugy.hu
	Hidrometeorológiai összefoglaló tájékoztató és előrejelzés	http://www.kdvvizig.hu/index.php/vizrajz/havi-hidromet-tajekoztato
Országos Meteorológiai Szolgálat (OMSZ)	Az OMSZ rövid-és középtávú előrejelzései, veszélyességi szintek nyomon követése	http://www.met.hu/idojaras/veszelyjelzes/riasztas/
	Meteorológiai információk országos szinten	http://www.met.hu/idojaras/
Országos Vízügyi Főigazgatóság (OVF)	Operatív vízállások országos szinten, elrendelt készültségi fokozatok nyomos követése, vízmerce alapinformációk	www.vizugy.hu
Országos Vízjelző Szolgálat (OVSZ)	Országos folyók, tavak vízgyűjtőjének meteorológiai előrejelzései és hidrológiai előrejelzései grafikus és táblázatos formában	www.hydroinfo.hu
Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság	Rendkívüli események	http://www.katasztrofavedelem.hu/

SZAKMAI TANÁCSADÓK NÉVJEGYZÉKE

Szakmai tanácsadó 1.	
Név	
Telefonszám	
Mobiltelefon szám	
E-mail cím	
Székhely	
Szakmai tanácsadó 2.	
Név	
Telefonszám	
Mobiltelefon szám	
E-mail cím	
Székhely	
Szakmai tanácsadó 3.	
Név	
Telefonszám	
Mobiltelefon szám	
E-mail cím	
Székhely	

INFRASTRUKTÚRA ÜZEMELTETŐK ELÉRHETŐSÉGEI

1. Közmű üzemeltetők

Szakág	Vízellátás, szennyvíz elvezetés
Tevékenység	Víztermelés, -kezelés, -ellátás
Szolgáltató neve	DMRV Duna Menti Regionális Vízmű Zrt.
Szolgáltató rövid neve	DMRV ZRT.
Központi címe	2600 Vác, Kodály Zoltán út 3.
Központi telefonszáma	+36 27/511-500
Fax száma	+36 27/316-199
E-mail címe	dmrvzrt@dmrvzrt.hu
Illetékes üzemmérnökség	Balassagyarmat
Üzemmérnökségek címe	2660 Balassagyarmat, Rákóczi u. 134.
Üzemmérnökségek telefonszáma	+36 27/511-511, +36 40/881-188
Üzemmérnökségek e-mail címe	ugyfelszolgalat@dmrvzrt.hu
Honlap	www.dmrzrt.hu

2. Hulladékkezelők

Szakág	Hulladék gazdálkodás
Tevékenység	Hulladék begyűjtés, ártalmatlanítás, kezelés
Szolgáltató neve	Zöld Híd Régió Nonprofit Kft..
Szolgáltató rövid neve	ZHR Régió Kft.
Központi címe	2100 Gödöllő, Dózsa Gy. út 69.
Központi telefonszáma	+36 40/201-026
Fax száma	+36 28/561/201
E-mail címe	zoldhid@zoldhid.hu

3. Közlekedési infrastruktúra

Szakág	Közlekedés
Tevékenység	Közút karbantartás, közl. szervezés
Szolgáltató neve	Magyar Közút Nonprofit Zrt. Nógrád Megyei Igazgatóság.
Szolgáltató rövid neve	NMÁK KHT.
Központi címe	3100 Salgótarján, Meredek út 31.
Központi telefonszáma	+36 32 819 460
Fax száma	+36 32 819 469
E-mail címe	info@nograd.kozut.hu

S-10 segédlet

A VÍZKÁR-ELHÁRÍTÁSSAL ÖSSZEFÜGGŐ JOGSZABÁLYOK JEGYZÉKE

ÉRVÉNYES : 2016. március

Tartalomjegyzék

1	Kiemelt jogszabályi vonatkozások	1
2	A vízkárelhárításra vonatkozó főbb joganyagok.....	2
3	Védekezés költségeinek elszámolásával, megtérítésével kapcsolatos joganyagok:.....	4
4	Kártérítésre, kártalanításra vonatkozó joganyagok és szabályok	5
4.1	Kártalanítás	5
4.2	Kárenyhítés.....	6
4.3	Helyreállítás.....	6
5	Egyéb, nem részletezett jogszabályok listája	7

1. Kiemelt jogszabályi vonatkozások

A 232/1996. (XII. 26.) Korm. rendelet a vizek kártételei elleni védekezés szabályairól joganyag 9. § alapján a Vízügyi Igazgatási szerv (VIZIG) a Vgtv. 16. § (4) bekezdés d) pontja szerinti szakmai irányítási feladatkörében hagyja jóvá a települési vízkár-elhárítási terveket.

A védekezés műszaki feladatainak helyi irányítását a helyi önkormányzati tulajdonban lévő védőműveken ellátja (232/1996 (XII.26.) Korm. rendelet 6. §. (1) b) pont):

- az I., II. és III. védekezési készülség tartama alatt a polgármester vagy a polgármester által kijelölt és a VIZIG igazgató által jóváhagyott védelemvezető,
- a rendkívüli védekezési készülség tartama alatt, ha veszélyhelyzet kihirdetésére nem kerül sor, a polgármester vagy a vízügyi igazgatási szervek irányításáért felelős miniszter által kijelölt személy,
- a veszélyhelyzet időtartama alatt a vízügyi igazgatási szervek irányításáért felelős miniszter által kijelölt személy.

Az I., II. és III. fokozatú védekezési készülséget a védekezésre kötelezett szervezet vezetője rendeli el, módosítja és szünteti meg. (232/1996 (XII.26.) Korm. rendelet 13. § (1))

A rendkívüli védekezési készülség elrendeléséről és megszüntetéséről a vízügyi igazgatási szervek irányításáért felelős miniszter dönt. A katasztrófavédelemről szóló törvényben meghatározott veszélyhelyzeti feltételek fennállása esetén a polgármester a védelmi bizottság útján javaslatot tesz a vízügyi igazgatási szervek irányításáért felelős miniszternek a veszélyhelyzet kihirdetésének kezdeményezésére. (232/1996 (XII.26.) Korm. rendelet 4. §.)

A védekezési készülségi fokozatokban, a műszaki irányítás feladatainak ellátása során a polgármester vagy az általa kijelölt védelemvezető a Helyi Védelmi Bizottság elnöke útján közvetlenül a Megyei Védelmi Bizottság vezetőjének van alárendelve. Rendkívüli védekezési készülség időszakában, ha veszélyhelyzet kihirdetésére nem kerül sor, a polgármester vagy az általa kijelölt védelemvezető a Törzs útján a vízügyi igazgatási szervek irányításáért felelős miniszternek van alárendelve. (232/1996 (XII.26.) Korm. rendelet 16. §.)

Az önkormányzatnak a védekezés szakmai irányítását készülség elrendelésekor meg kell kérni a VIZIG-től. A vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény 16. § (4) d) pontja szerint a vízügyi igazgatási szervnek vízkárelhárítással összefüggő feladata a helyi önkormányzatok vízkár-elhárítási tevékenységének szakmai irányítása. Az Igazgatóság (VIZIG) ellátja a vizek kártételei elleni védelemmel, a vízkárelhárítással (árvíz- és belvízvédekezéssel, vízhiány kárelhárítással, valamint a vízminőségi kárelhárítással) összefüggő - külön jogszabályban meghatározott - feladatokat, ebben a körben irányítja a helyi önkormányzatok, valamint a vízitársulatok vízkárelhárítási tevékenységét, ebben a jogkörében eljárva - elrendelt védekezési készülség esetén - a vízkárelhárítási szakmai feladatok tekintetében utasítási jogkörrel rendelkezik. (223/2014. (IX. 4.) Korm. rendelet 7.§ (1) ad))

A védekezési készülségi fokozatok elrendeléséről, módosításáról és megszüntetéséről a Polgármester a működési terület szerinti VIZIG ügyeletét, a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szervét és a lakosságot haladéktalanul tájékoztatni köteles. (232/1996 (XII.26.) Korm. rendelet 14. §. b) pont)

Védekezési tevékenységükről a készültség ideje alatt naponta köteles a Polgármester az illetékes VIZIG műszaki ügyeletére tájékoztatást adni. (232/1996 (XII.26.) Korm. rendelet 18.§.). Lehetőség szerint ezt reggel 7:00 óráig meg kell tenni az megelőző 24 órára.

A rendkívüli eseményekről haladéktalanul, az (1) bekezdésben meghatározottak szerint kell jelentést tenni, illetőleg tájékoztatást adni. (232/1996 (XII.26.) Korm. rendelet 18.§.)

Ha az árvízvédelmi védvonal átszakadásának veszélye fenyeget, vagy ha az elöntések emberi életet, létesítményeket és javakat veszélyeztetnek, a veszélyeztetett területekről a kitelepítés elrendelésére a Polgármester jogosult. Az ezzel kapcsolatban meghozott döntésről a polgármester soron kívül tájékoztatja a hivatásos katasztrófavédelmi szervet. (232/1996 (XII.26.) Korm. rendelet 19.§.).

A készültség megszűntetését követő 15 napon belül a védelemvezető (Polgármester) a felülvizsgálatra jogosult szerv részére a védekezéstről összefoglaló jelentést köteles készíteni és jóváhagyásra előterjeszteni. (232/1996 (XII.26.) Korm. rendelet 20.§.)

A védelemvezető (Polgármester) a készültség megszűntetése után haladéktalanul gondoskodik (232/1996 (XII.26.) Korm. rendelet 20.§.):

- a védekezéshez használt anyagok, eszközök és felszerelések összegyűjtéséről, kijavításáról és raktározásáról, az elhasználtaknak az előírt mennyiségre való kiegészítéséről;
- a védekezésben részt vett dolgozók járandóságainak elszámolásáról;
- más szervektől, valamint az állampolgároktól igénybe vett szolgáltatások, anyagok, eszközök és felszerelések elszámolásáról, illetőleg a meglevők visszaadásáról;
- a megrongálódott védőművek helyreállításáról.

2 A vízkárelhárításra vonatkozó főbb joganyagok

□ A vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény (Vgtv.)

Tartalmazza a vizekkel és vízi létesítményekkel összefüggő állami és települési önkormányzati feladatokat. Külön rendelkezik a vizek kártételei elleni védelem és védekezés pontos teendőiről, tételesen meghatározva a polgármester (főpolgármester) az árvíz- és belvízvédekezéssel kapcsolatos államigazgatási feladatait és hatáskörét.

□ 2003. évi XXVI. törvény az Országos Területrendezési Tervről

A törvény meghatározza az ország egyes térségei terület felhasználásának feltételeit, a műszaki infrastrukturális hálózatok összehangolt térbeli rendjét, tekintettel a fenntartható fejlődésre, valamint a területi, táji, természeti, ökológiai és kulturális adottságok, értékek megőrzésére, illetve erőforrások védelmére. Árvízvédelmi szempontból a törvény 24.§-a lényeges, mely kimondja, hogy nagyvízi meder övezete területén beépítésre szánt terület nem jelölhető ki.

□ 2009. évi CXLIV. törvény a vízi társulatokról

A törvény szabályozza a vízi társulatok alapítását, szervezetét, működését, tevékenységi körét, szakmai feladatait, a társulat és tagjai jogait, kötelezettségeit, felelősségét, a társulat gazdálkodását, szervezeti változásainak formáit, továbbá törvényességi felügyeletét.

□ A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény

A törvény szerint a helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatok - többek között - különösen: a helyi környezet- és természetvédelem, vízgazdálkodás, vízkárelhárítás.

□ **2011. évi CXCVI. törvény a nemzeti vagyonról**

A törvény szabályozza az állam és a helyi önkormányzatok tulajdonában álló vagyon (a továbbiakban: nemzeti vagyon) megőrzésének, védelmének és a nemzeti vagyonnal való felelős gazdálkodásnak a követelményeit, az állam és a helyi önkormányzatok kizárólagos tulajdonának körét, a nemzeti vagyon feletti rendelkezési jog alapvető korlátait és feltételeit, valamint az állam és a helyi önkormányzat kizárólagos gazdasági tevékenységeit. A törvény mellékletében szerepel az állam kizárólagos tulajdonában lévő folyók, patakok, mellékágak és azok medre, valamint vizilétesítmények listája.

□ **A vízgazdálkodási hatósági jogkör gyakorlásáról szóló 72/1996. (V.22.) Korm. rendelet (Hkr.)**

A rendelet a vízügyi igazgatási szervek, valamint a helyi önkormányzatok jegyzőinek vízgazdálkodási hatósági hatásköréről és a hatósági jogkör gyakorlásának rendjét határozza meg.

□ **A vizek kártételei elleni védekezés szabályairól szóló 232/1996. (XII.26.) Korm. rendelet (Vhr.)**

A rendelet meghatározza a védekezés országos irányítását, a védekezés műszaki feladatának helyi irányítását, a védelmi bizottság feladatait.

A rendelet a meghatározott fokozatú védekezési készültség elrendeléséről, megszűnéséről, módosításáról, illetve az ehhez szükséges tájékoztatási kötelezettség teljesítéséről is rendelkezik, tartalmazza a védelemvezető feladatait, a védekezés megszüntetését követő intézkedésekkel kapcsolatos rendelkezéseket.

□ **A 147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet a vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó általános szabályokat tartalmazza.**

□ **223/2014. (IX. 4.) Korm. rendelet a vízügyi igazgatási és a vízügyi, valamint a vízvédelmi hatósági feladatokat ellátó szervek kijelöléséről**

A jogszabály meghatározza az Országos Vízügyi Főigazgatóság (OVF), területi vízügyi igazgatóságok, valamint a vízügyi igazgatási és hatósági szervek szervezeti felépítését, igazgatási feladatait, a hatósági és szakhatósági eljárásokra vonatkozó szabályokat, valamint az illetékességi területeit.

□ **83/2014. (III. 14.) Korm. rendelet**

A nagyvízi meder, a parti sáv, a vízjárta és a fakadó vizek által veszélyeztetett területek használatáról, hasznosításáról, valamint a folyók esetében a nagyvízi mederkezelési terv készítésének rendjére és tartalmára vonatkozó szabályokról szóló joganyag tartalmazza a parti sávra, a folyók nagyvízi medrének használatára és hasznosításra vonatkozó szabályozásokat, területhasználati korlátozásokat, beépítési kritériumokat. A rendelet tartalmazza a fakadó és szivárgó vizek által veszélyeztetett, valamint a vízjárta területekre vonatkozó szabályokat, továbbá a folyók nagyvízi medrére vonatkozó kezelési terv készítésének rendjére és tartalmára vonatkozó előírásokat.

Az árvíz- és a belvízvédekezésről szóló 10/1997. (VII. 17.) KHVM rendelet

A rendeletben az ár és belvízvédelmi feladatok konkrét meghatározása szerepel. A felkészülés részeként a védelmi tervek fajtáinak meghatározása, tartalma, elhelyezése is szabályozásra került. A rendelet melléklete tartalmazza az állami tulajdonú árvízvédelmi vonalak védelmi szakaszainak, belvízrendszereknek és védelmi szakaszoknak a felsorolását.

□ **18/2003. (XII. 9.) KvVM-BM együttes rendelet a települések ár- és belvíz veszélyeztetettségi alapon történő besorolásáról**

A rendelet a településeket ár- és belvíz veszélyeztetettség szerint három csoportba sorolja be.

□ **A vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó műszaki szabályokról szóló 30/2008. (XII. 31.) KvVM rendelet**

A rendelet részletesen szabályozza a vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló munkák, művek és létesítmények műszaki tervezésére, rendeltetészerű és biztonságos kialakítására, használatára, fenntartására és üzemeltetésére, vonatkozó előírásokat.

□ **74/2014 (XII.2.3) BM rendelet a folyók mértékadó árvízszintjeiről**

A jogszabály megállapítja a folyók, azokba torkolló vízfolyások, csatornák árvízvédelmi műveinek, keresztező műtárgyainál, nyílt ártéren vagy hullámtéren lévő - létesítmény tervezésekor, méretezésekor, megvalósítása során figyelembe veendő mértékadó árvízszinteket.

□ **1979/2013. (XII. 3.) Korm. határozat a vízkárelhárítás és az öntözés hatékonyságának növelését biztosító intézkedésekről.** Ez a jogszabály írja elő többek között az árvíz által veszélyeztetett nyílt ártéri települések tekintetében a települési vízkár elhárítási tervek elkészítése, illetve felülvizsgálata az állami védekezésért felelős vízügyi igazgatási szerv feladata legyen. Határidőt a települési vízkár elhárítási tervek tekintetében: 2014. április 30-ra tűzi ki. A jogszabály rendelkezik a nagyvízi mederkezelési tervek elkészítésére vonatkozóan is, melyeknek elkészítési határidejét 2014. december 31-re teszi.

3 Védekezés költségeinek elszámolásával, megtérítésével kapcsolatos joganyagok:

□ **A vis maior támogatás felhasználásának részletes szabályairól szóló 9/2011. (II. 15.) Korm. rendelet**

A támogatás igénylésének feltétele, hogy az önkormányzat a váratlan esemény bekövetkeztétől vagy - védekezési kiadások esetén - a védekezés megkezdésétől számított 7 napon belül a rendeletben meghatározott adatlapon a szükséges bejelentést megtegye (<http://ebr42.otm.gov.hu/palyazat/>), tekintettel arra, hogy a jelentésre nyitva álló határidő elmulasztása jogvesztő.

A jogszabály komplex módon szabályozza a támogatási igény benyújtását és a támogatás elszámolását, melyhez a szükséges nyomtatványok a rendelet mellékletét képezik.

A víz- és környezeti károk elleni védekezésnél foglalkoztatottak járandóságáról szóló 6/1989. (V. 13.) KVM rendelet

A jogszabály, többek között - a helyi vízkár-elhárítási, vízminőségi - és más környezeti kárelhárítási tevékenység irányítására és ellátására beosztott dolgozókra terjed ki, szabályozza a védekezési munka, díjazását, a biztonsági pótlékot, a készenlét díjazását, a napi pihenőidőt, a kiküldetési költségeket, a védekező dolgozók ellátását.

4 Kártérítésre, kártalanításra vonatkozó joganyagok és szabályok

4.1. Kártalanítás

Az árvízi védekezés kapcsán keletkezett károk kártalanítási felelősségét a Polgári Törvénykönyv (Ptk.), a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény, és a vizek kártételei elleni védekezés szabályairól szóló 232/1996.(XII. 26.) Korm. rendelet előírásai szabályozzák. A kártalanítási kötelezettség megállapítása szempontjából elsősorban azt kell vizsgálni, hogy terhel-e valakit, illetve kit terhel a bekövetkezett kárral kapcsolatban felelősség.

*E témakör vonatkozásában szükséges előrebocsátani, hogy az árvíz kapcsán keletkezett károk kompenzációja vonatkozásban **a jogi szempontból helyes szóhasználat a kártalanítás.***

(Kártérítés abban az esetben jár, ha valaki szándékosan vagy gondatlanul kárt okoz másnak. Ptk. 339. § (1) bekezdés „Aki másnak jogellenesen kárt okoz, köteles azt megtéríteni. Mentésül a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy úgy járt el, ahogy az, az adott helyzetben általában elvárható.” Kártalanítás abban az esetben merül fel, ha az okozott kár nem jogellenes, hanem jogszerű tevékenység folytán következett be, pl. Ptk. 108. § (1) bekezdés: „Az ingatlan tulajdonosa túrni köteles, hogy az erre külön jogszabályban feljogosított szervek - a szakfeladataik ellátásához szükséges mértékben - az ingatlant időlegesen használják, arra használati jogot szerezzenek, vagy a tulajdonjogát egyébként korlátozzák. Ebben az esetben az ingatlan tulajdonosát az akadályoztatás (korlátozás) mértékének megfelelő kártalanítás illeti meg.”)

A kártalanítási felelősség vonatkozásában elsődleges szempont, hogy kit terhel a védekezési felelősség. (E tekintetben tehát irreleváns, hogy a vízfolyás tulajdonosa az állam vagy az önkormányzat.)

Védelmi beavatkozások, amelyeknek kártalanítási következményekkel járhatnak:

a) szükségtározó nyitása - erre a célra kijelölt - (pl.:Lajta)

kártalanításért felelős: az állam

b) állami védmű nyitása (pl.: árvízvédelmi töltés szabályozott megnyitása)

kártalanításért felelős: állam

Kártalanítás fizetése vonatkozásában javasolt eljárási rend: 4/2005. (II. 22.) KvVM-FVM együttes rendelet a Vásárhelyi-terv I. ütemében megvalósuló Cigánd-Tiszakarádi és Tiszaroffi árvízi tározók területével érintett földrészletek jegyzékéről, valamint az egyszeri térítés, az igénybe vétel és a kártalanítás részletes szabályairól

c) önkormányzati védmű nyitása

kártalanításért felelős: önkormányzat

Kártalanítás fizetése vonatkozásában az eljárási rend kialakítása az önkormányzat tartozik.

d) depónia nyitása

o a depónia szerepel az önkormányzat által készített védekezési tervben (a vizek kártételei elleni védekezés szabályairól szóló 2321996. (XII. 26.) Korm. rendelet 8. § (1) bekezdés b) pont)

kártalanításért felelős: önkormányzat

o a depónia nem szerepel az önkormányzat által készített védekezési tervben

kártalanításért felelős: védekezésért felelős

Függetlenül tehát a depónia tulajdonosának személyétől a kártalanítási felelősség a védekezésért felelős személyéhez igazodik. Ennek megfelelően a védekezés az állami, önkormányzati, illetve az ingatlanok tulajdonosainak felelősségi körébe tartozhat.

A Kormány részéről külön döntés szükséges abban a vonatkozásban, hogy az önkormányzati felelősségi körbe tartozó kártalanítások vonatkozásában vállal-e, ha igen milyen szerepet.

e) védmű/depónia meghágás, vagy tönkremenetel

Beavatkozás nem történt, a kár vis maior eredménye, kártalanítás nem jár, ugyanakkor a Kormány dönthet a kárenyhítésről mind a belterületi, mind a mezőgazdaságot, infrastruktúrát ért károk tekintetében) (Lásd következő fejezet).

(A Ptk. rendelkezéseinek megfelelően a tevékenységi körön kívül álló elháríthatatlan ok következtében bekövetkezett kár vonatkozásában a tevékenységet végzőt nem terheli a kár megtérítése vonatkozásában kötelezettség ld. Ptk. 345. § 467. § 500-502. §.)

4.2. Kárenyhítés

a) Önkormányzati védekezési kiadások, illetve önkormányzati tulajdonú ingatlanokban bekövetkezett károk kárenyhítése

b) Magántulajdonban lévő ingatlanokban és ingóokban bekövetkezett károk kárenyhítése

Kormányzati döntés szükséges az esetleges kárenyhítésről. Amennyiben ez a döntés megszületik, szükséges érintett körnek (ld. lakóingatlan), a támogatás feltételeinek, a nem támogatható körnek, a kárbejelentés módjának, a kárfelmérés metodikájának, valamint a finanszírozás alapelveinek meghatározása.

4.3. Helyreállítás

A védművek, depóniák helyreállításának felelőssége a védmű/depónia, tulajdonosának személyéhez igazodik. A helyreállítás ebben az esetben az árvíz levonulását megelőző állapot helyreállítását jelenti, fejlesztésre nincs lehetőség.

(A vízfolyások medrének helyreállítási felelőssége vonatkozásában szintén a tulajdonos személye az irányadó.)

a) állami tulajdonú védmű/depónia helyreállításért felelős: állam

b) önkormányzati tulajdonú védmű/depónia helyreállításért felelős: önkormányzat

Kormány döntés szükséges abban a vonatkozásban, hogy az önkormányzati védművek, depóniák helyreállítását az állam átvállalja-e az önkormányzattól, segítséget nyújt e.

5. Egyéb, nem részletezett jogszabályok listája

- 1991. évi XXXIII. tv egyes állami vagyontárgyak önkormányzatok tulajdonába adásáról
- A tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról szóló 1996. évi XXXI. törvény
- A katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény
- 2011. évi CCIX. törvény A közműves ivóvízellátó és szennyvízelvezető rendszer igénybevétele során figyelembe kell venni a víziközmű-szolgáltatásról szóló előírásait.
- 2012. CLXXXV. tv. a hulladékról
- Az életvédelmi létesítmények egységes nyilvántartási és adatszolgáltatási rendjéről szóló 37/1995. (IV. 5.) Korm. rendelet
- 123/1997. (VII. 18.) Korm. rendelet A vízbázisok, a távlati vízbázisok az ivóvízellátást szolgáló vízellétesítmények védelméről
- 120/1999. (VIII. 6.) Korm. rendelet a vizek és a közcélú vízellétesítmények fenntartására vonatkozó feladatokról
- 50/2001. (IV. 3.) Korm. rendelet a szennyvizek és szennyvíziszapok mezőgazdasági felhasználásának és kezelésének szabályairól
- 201/2001. (X. 25.) Korm. rendelet az ivóvíz minőségi követelményeiről és az ellenőrzés rendjéről.
- 25/2002. (II. 27.) Korm. rendelet a Nemzeti Települési Szennyvízelvezetési és -tisztítási Megvalósítási Programról
- 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet A felszín alatti vizek védelméről
- 220/2004. (VII. 21.) Kormányrendelet A felszíni vizek minősége védelmének szabályairól
- 90/2007. (IV. 26.) Korm. rendelet A környezetkárosodás megelőzésének és elhárításának rendjéről
- 234/2011. (XI. 10.) Korm. rendelet a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény végrehajtásáról
- 90/2007 (IV.26) Korm. rendelet a környezetkárosodás megelőzésének és elhárításának rendjéről szóló joganyag
- 27/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet A felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területen lévő települések besorolásáról
- 28/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet A vízszennyező anyagok kibocsátásaira vonatkozó határértékekről és alkalmazásuk egyes szabályairól
- 10/2010. (VIII. 18.) VM rendelet A felszíni víz vízszennyezettségi határértégeiről és azok alkalmazásainak szabályairól
- A katasztrófák elleni védekezés egyes szabályairól szóló 62/2011. (XII. 29.) BM rendelet
- A települések katasztrófavédelmi besorolásáról, valamint a katasztrófák elleni védekezés egyes szabályairól szóló 62/2011. (XII. 29.) BM rendelet módosításáról szóló 61/2012. (XII. 11.) BM rendelet
- 2/1999 (KHV Ért.15.) KHVM-KÖM eü utasítást a vízminőségi kárelhárítással összefüggő területi tervekről szóló joganyag

S-11 segédlet

A VÍZKÁR-ELHÁRÍTÁSSAL ÖSSZEFÜGGŐ FOGALOM-MEGHATÁROZÁSOK

- 1. árhullám:** A folyó, vízfolyás meghatározott állapota, vízjárási helyzete, amelynél a vízhozam és a vízállás jelentékenyen megnövekszik. A gyakorlat a középvízi meder partélét meghaladó, az abból kilépő vizeket nevezi árvíznek (nagyvíznek). Az árhullám természetes vízfolyások meghatározott keresztmetszelyében a vízállások (vízhozamok) völgyelést követő emelkedésének, tetőzésének, ez utáni újabb völgyeléséig tartó süllyedésének együttese.
- 2. ártéri öblözet:** a folyó mentett árterének természetes vagy mesterséges elhatárolásokkal elkülönülő része, amelyet a folyó adott pontján kialakuló nagyvizek - védművek nélkül vagy azok védképességének megszűnte esetén - előnhetnek (147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet)
- 3. árvíz:** A folyó vagy vízfolyás középvízi medrének partélét meghaladó, ill. középvízi medréről kilépő víz.
- 4. árvízi előrejelzés:** Az árvíz lényeges eseményei - tetőző vízállásai és vízhozamai - bekövetkezésének várható mértékére, helyére és időpontjára vonatkozó meghatározás.
- 5. árvízi előrejelzés időelőnye:** Az árvízi előrejelzés kiadása és az esemény bekövetkezés közötti időtartam. Lehetnek rövid-, közép- és hosszú távú előrejelzések.
- 6. árvízi jelenség:** A folyók áradási következményeinek megjelenési formája. Árvízi jelenség gyűjtőfogalom, lehet az emelkedő vízállás, a megnőtt vízsebesség, az elöntött hullámtér, a gáttest szivárgása, csurgása, fakadó, szivárgó vizek, buzgárok képződése, gátszakadás, lakott területek elöntése stb.
- 7. árvízmentesítés:** a mederből kilépő vizek, árvizek kártételei elleni megelőző tevékenység, amely az előnhető területet (árteret) árvízvédelmi művek (töltések, falak, árvízcsúcs csökkentő tározók, árapasztó csatornák) létesítésével mentesíti (mentesített ártér) a rendszeres elöntéstől (1995. évi LVII. törvény)
- 8. árvízvédelmi fal:** földtöltés építésére elegendő hely hiányában az árvízvédelmi földtöltés helyettesítésére, vagy annak magasítására alkalmazott vasbeton, beton, téglá építmény (147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet)
- 9. árvízvédelmi mű:** az elsőrendű, másodrendű, harmadrendű árvízvédelmi vízilétesítmény, valamint annak műtárgya, tartozéka, járulékos létesítménye, amely a védvonal védőképességét, rendeltetészerű használatát biztosítja, illetve szolgálja (147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet)
- 10. árvízvédelmi műtárgyak:** Az árvíz kizárását, beeresztését vagy szabályozott ütemű levezetését szolgáló, az árvízvédelmi mű szerves részét képező műtárgyak (árvízkapu, a szükségtározó töltő-ürítő műtárgya, a völgyzárógát árapasztó műtárgya stb.).
- 11. beavatkozási szakasz:** a vízkárelhárítási tervben önállóan megjeleníthető, vagy szakaszolható munkaterület, amely kialakítása egységes munkaszervezési szervezési és védelmi munkálatokat tesz lehetővé

- 12. belvízcsatorna:** belvizek elvezetésére szolgáló, meghatározott vízszállító képességű ázott meder, egykori természetes vízfolyás esetleg földmunkával kibővített medre (147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet)
- 13. belvízöblözet:** lehatárolt vízgyűjtő terület, amelyről a belvizet általában egy ponton, egyetlen főcsatorna segítségével, gravitációsan vagy szivattyúzással vezetik le (147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet)
- 14. csatorna:** egy vagy egyidejűleg több vízgazdálkodási feladat (vízátvezetés, vízpótlás, belvízelvezetés, mezőgazdasági és egyéb vízszolgáltatás) ellátására alkalmas vízilétesítmény (1995. évi LVII. törvény)
- 15. csurgás:** Az árvízvédelmi töltésbe bejutott víznek a mentett oldali rézsűben, altalajban vagy töltésköröm közelében való koncentrált kilépése. Kéregcsurgásnak (vagy kontúrscurgásnak) nevezik azt az árvízi jelenséget, amikor a töltésbővítéseknél az összeépítési réteg határa mentén alakul ki csurgás. Talpcsurgásnak nevezzük a töltésalapozás mentén kialakuló csurgásokat. A csurgások a töltések inhomogenitására vezethetők vissza, általában lépten-nyomon fellépnek az árvízvédelmi töltések mentett oldali rézsűjében, illetve a mentett oldali körömben. Veszélyes járatos erózióvá fejlődhetnek. A csurgás túlfejlődése következtében rézsúcsúszások keletkezhetnek, illetve a csurgás átmérőjének bővülése gátszakadássá fejlődhet.
- 16. depónia:** a csatornák és medrek kotrása során kikerült és azok mentén elhelyezett tartós víztartásra alkalmatlan, tömörítetlen föld; valamint a kisvízfolyások mentén épített, kis tartósságú árhullámok visszatartására alkalmas, de keresztmetszeti méreteiben és minőségében védműnek nem minősülő földmű. Ezen belül rendezett depónia: az árvízvédelmi töltéssel azonos célú, víztartásra alkalmas vízilétesítmény.
- 17. elhabolás:** víz (folyó, patak, csatorna, tározó, tó) hullámzó mozgásának hatására a partban keletkezett rongálódás (1995. évi LVII. törvény)
- 18. elsőrendű árvízvédelmi vízilétesítmény:** a vízfolyások mentén lévő vagy létesülő fővédelmi művé nyilvánított, három vagy több település árvízvédelmét szolgáló (térsgéi) árvízvédelmi létesítmény (így például töltés, fal, magaspart, árvízi tározó, árapasztó csatorna), továbbá a folyó nyílt árterében fekvő település árvízmentesítését szolgáló körtöltés (1995. évi LVII. törvény)
- 19. fakadó víz:** Magasabb felszínű víztérből az alacsonyabb terepre szivárgó járatokon át, anyagkimosás nélkül feltörő víz, vagy a nyomás tovaterjedése által fölemelt talajvíz. A külső víz és a fakadó víz hőmérsékletének azonossága átszivárgásra, míg különbözősége talajvízszint-emelkedésre utal. Árhullámok gyakori kísérő jelensége, de a magas vezetőségű öntözőcsatornák és duzzasztott folyó szakaszok környezetében is gyakran előfordul.
- 20. fakadó vizes területek:** az árvízvédelmi töltés mentett oldalán lévő, olyan mélyfekvésű területek, amelyeken az árvízi víznyomás hatására szivárgó víz jut a felszínre és különböző nagyságú és időtartamú vízborítást okoz (83/2014. (III. 14.) Korm. rendelet)
- 21. fenntartó:** a vizek és közcélú vízilétesítmények tulajdonjogából eredő, illetve az ezzel járó vagyongazdálkodási jogok és kötelezettségek gyakorlását teljesítő, továbbá a fenntartási
- 22. szakfeladatokat:** mint közfeladatokat - jogszabály rendelkezése folytán, illetve egyéb jogviszony alapján ellátó személy vagy szervezet (83/2014. (III. 14.) Korm. rendelet)

- 23. folyamkilométer, folyókilométer:** A folyam vagy a folyó középvonalán a torkolattól - mint kiindulási ponttól - a vízfolyással ellentétes irányban mért távolság (rövidítése: fkm)
- 24. folyószakasz mederkezelője:** a területi vízügyi igazgatási szerv (83/2014. (III. 14.) Korm. rendelet)
- 25. harmadrendű árvízvédelmi mű:** a nyárigát és a hullámtéri terelőgát (147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet)
- 26. hidrológiai figyelmeztetés:** A hidrológiai figyelmeztetés olyan tevékenység, amely felhívja a figyelmet bizonyos folyamatokra, jelenségekre, vagy/és ezek bekövetkezésének lehetőségére, de nem számszerűsíti a jelenség mértékét.
- 27. hidrológiai riasztás:** A hidrológiai riasztás olyan tevékenység, amely felhívja a figyelmet gyors és veszélyes hidrológiai folyamatokra, jelenségek bekövetkezésére olyan esetben, amikor a vízgyűjtő bármely pontján valamely lényegesnek ítélt hidrológiai elem elért, vagy meghaladott egy kritikus értéket. Ezen belül **Árvízi riasztás (árvízi figyelmeztetés):** A folyók hegyvidéki vízgyűjtőterületén nagy csapadékot vagy gyors olvadást előidézhető időjárási helyzetek rövidesen vagy azonnal fenyegetően várható bekövetkezéséről szóló tájékoztatás az árvízvédelemért felelős szervek, illetve a nagyközönség részére.
- 28. hidrológiai előrejelzés:** A hidrológiai előrejelzés a víz körforgásával kapcsolatos természetes és ember által befolyásolt hidrológiai folyamatok kiválasztott jelenségeinek, tudományos módszerekkel megalapozott, az előrejelzendő hidrológiai elem alakulását determináló és a rendelkezésre álló kezdeti- és peremfeltételek felhasználásával számoló, operatív szakértői tevékenység.
- 29. helyi vízkárelhárítás:** az árvíz-, belvízvédekezés céljából kiépített védőművek hiányában a fellépő káros vizek elleni védekezés, továbbá az elöntések folytán a területen szétterült vizeknek a vízfolyásokba, csatornába vezetése (232/1996. (XII. 26.) Korm. rendelet)
- 30. holtág:** a folyók szabályozása vagy a természetes medervándorlás következtében keletkezett olyan meder vagy mederszakasz, amely a természetes vízszállításban nem vesz részt (83/2014. (III. 14.) Korm. rendelet)
- 31. holtág:** a folyónak kis- és közepes vizek esetén, a folyóval nem vagy csak az egyik végén összefüggő, áramlás nélküli mellékága (147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet)
- 32. hullámtér:** a folyók, vízfolyások partvonalala és az árvédelmi fővédvonal közötti terület (83/2014. (III. 14.) Korm. rendelet)
- 33. hullámverés:** A folyókon, csatornákon, tavakon a szél vagy mesterséges beavatkozás (hajózás) által keltett hullámoknak a partot vagy a töltés részűjét érő üté, súlyosabb esetben romboló, erodáló hatása. A hullámverés következménye a szél erősségével, a víz mélységével és a víztükör szélességével arányos elhabolás lehet.
- 34. ideiglenes védmű:** A védekezés felkészülési vagy végrehajtási időszakában épített mű: nyúlgát, jászolgát, megtámasztó vagy buzgárt hatástalanító homokzsák építmény, hullámzást és elhabolást csillapító rőzséből vagy egyéb anyagból készült művek, ideiglenes terelő- és körtöltések, töltésszakadást ideiglenes elzáró létesítmények.

- 35. jászolgát:** Árvízvédelmi karókkal biztosított két palló sor között, döngölt földdel kitöltött ideiglenes védmű. Az árvízvédelmi töltés koronája feletti 80 cm-nél magasabb vízszint várható tartása, illetve csatornák, vízfolyások elzárása esetén használják. A jászolgát szélessége nagyjából magasságával azonos.
- 36. középső sáv:** a folyók hullámterében a védő erdősáv és a parti sáv közötti terület (83/2014. (III. 14.) Korm. rendelet)
- 37. közös érdekű árvízvédelmi mű:** árvízvédelmi műnek a szomszédos országokkal, a vízgazdálkodási feladatok rendezésére kötött kétoldalú nemzetközi szerződésben szelvényzámmal rögzített szakasza (147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet)
- 38. legnagyobb víz (LNV):** A vízmércén a vizsgált évig bezárólag előfordult legmagasabb vízállás. Előfordulásának napja (esetleg órája) is lényeges adat. Jele LNV. Külön tartjuk nyilván a jeges és jégmentes értékeit. Az egyes folyószakaszok mentén a vízszintrögzítés, illetve árvízi nyomok alapján azonosítható be.
- 39. levezető sávok:** a nagyvízi meder azon részei, amelyek az árvíz és a jég elvezetésében részt vesznek, ezek: (83/2014. (III. 14.) Korm. rendelet)
- a) elsődleges levezető sáv: a nagyvízi meder azon része, ahol az árvízi vízhozamok és a jég a legkedvezőbb áramlási viszonyok mellett vonulnak le,
 - b) másodlagos levezető sáv: jelentősen részt vesz az árvizek levezetésében,
 - c) átmeneti levezető sáv: az árvizek által időszakosan elöntött területrész,
 - d) áramlási holtter: területrész, ahol nincs áramlás, de mint tározó térfogat szerepe van az árvizek levonulásában;
- 40. lokalizálás:** A víz kártétele elleni védekezésnek az a formája, amely a károkat meghatározott területre igyekszik korlátozni. Különösen fontos a lokalizálás árvízvédelmi töltések átszakadása esetén, de lokalizálásra van szükség a belvízvédekezésben a víz visszatartásakor is, valamint akkor, ha az ideiglenesen kiépített védműveken folytatott eredménytelen védekezés miatt. A lokalizálás előre megtervezett és kiépített művek (pl. Lokalizáló gátak) segítségével vagy ideiglenes jellegű létesítményekkel érhető el. A lokalizálás szempontjából nemcsak vízügyi létesítmények, hanem utak, vasutak vagy természetes terepvonulatok is figyelembe veendők.
- 41. lokalizációs töltés:** Az árvízvédelmi öblözetben belüli természetes terepalakulatokat összekötő, a kitörő vizek tervszerű korlátozására és terelésére alkalmas épített földmű.
- 42. magas talajvízállású terület:** az a terület, ahol a talajvíz felszíntől számított legmagasabb szintje 1,5 méter felett van (147/2010. IV. 29.)
- 43. magaspart:** az észlelt legnagyobb vízszintnél, vagy a mértékadó árvízszintnél az előírt biztonsággal magasabb, az árteret természetes módon határoló, a védvonal részét képező partalakulat (147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet)
- 44. másodrendű árvízvédelmi mű:** az árvízvédelmi lokalizációs vonal, a szükségtározó töltései, az elsőrendű árvízvédelmi mű mögött fekvő körtöltés (147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet)

- 45. meder:** a vízfolyást vagy állóvizet magában foglaló természetes mélyedés vagy kiépített terepalakulat, amelyet meghatározott partvonalig a víz rendszeresen elborít (1995. évi LVII. törvény)
- a) nagyvízi meder:** a vízfolyást vagy állóvizet magában foglaló terület, amelyet az árvíz levonulása során a víz rendszeresen elborít, és amelyet a mértékadó árvízszint vagy az eddig előfordult legnagyobb árvízszint közül a magasabb jelöl ki
- b) nagyvízi meder kezelés:** a terület hasznosítása és használata, a terület felmérése és nyilvántartása, megóvása, őrzése, fenntartása érdekében végzett tevékenység
- 46. mederelfajulás:** folyó, vízfolyás mederalakító munkája következtében kialakult káros mederáthelyeződés (147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet)
- 47. megelőző munkálatok:** minden olyan munkálat, amely a káresemények megelőzésére szolgál, és nem közvetlenül a védekezéssel és kárelhárítással függ össze, így különösen a káreseményt megelőző csatorna- vagy ároktisztítás, állagmegóvás (9/2011. (II. 15.) Korm. rendelet)
- 48. mentesített ártér:** olyan terület, amelyet épített védőművek védenek a folyók és patakok árveizeinek eldöntésétől (232/1996. (XII. 26.) Korm. rendelet)
- 49. mértékadó árvízszint:** az árvízvédelmi művek, valamint a folyók medrét, a hullámteret és a nyílt árteret keresztező építmények tervezésénél és megvalósításánál figyelembe veendő, a vízgazdálkodásért felelős miniszter által megállapított árvízszint (83/2014. (III. 14.) Korm. rendelet)
- 50. nagyvízi mederkezelési terv:** az 83/2014. (III. 14.) Korm. rendelet 1. melléklete szerinti tervdokumentáció alapján készülő miniszteri rendelet, amely a nagyvízi meder kezelésének módját, feltételeit rögzítő, a folyó teljes hosszára vonatkozó célállapot elérése, illetve fenntartása érdekében szükséges előírásokat és intézkedéseket, valamint helyszínrajzokat és térképi mellékleteket tartalmazza (83/2014. (III. 14.) Korm. rendelet)
- 51. Nagyvízi meder határa:** árvízi-belvízi elöntéssel veszélyeztetett terület határa
- 52. nyári gát:** a hullámtéren épült vízilétesítmény, a fővédvonalnál alacsonyabb töltés, amely a mértékadó árvízszintnél alacsonyabb és ezért gyakoribb árvíz ellen véd (83/2014. (III. 14.) Korm. rendelet)
- 53. nyílt ártér:** olyan terület, amelyet a folyók és patakok medréből kilépő víz - az árvíz - szabadon elönthet (232/1996. (XII. 26.) Korm. rendelet)
- 54. nyúlgát:** ideiglenes jellegű, földből vagy földből és földes zsákból és pallókból rövid idő alatt létesíthető, kisméretű (50-60 cm koronaszélességű) gát, melyet a töltés koronáját meghaladó magasságú árvíz esetén - töltésmeghágás ellen - építenek. Gyakran alkalmazott formája a homokzsákból épített nyúlgát. A nyúlgátat a gátkorona vízdoldali élén építik. A nyúlgát magassága általában 60-70 cm. A nyúlgát a kiöntött árvíz lokalizálására is alkalmazható.
- 55. övárók, övcsatorna:** Valamely adott területen kívüli helyekről származó vizeket összegyűjtő és elvezető csatorna. Célja a terület külvizektől, szivárgó vizektől való mentesítése.
- 56. parti sáv:** a vizek partvonala, valamint a közcélú vízilétesítmények mentén húzódó és e rendelet szerint meghatározott szélességű területsáv, amely az azokkal kapcsolatos szakfeladatok ellátását szolgálja (83/2014. (III. 14.) Korm. rendelet)

- 57. partvédelem:** a rézsük rongálódását, a part elhabolását megakadályozó műszaki beavatkozások, partvédelmi művek összessége (147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet)
- 58. partvédő mű:** folyókon, csatornákon, tavakon a vízsodrás, hullámverés, a jég partokat és mederoldalt rongáló hatását megakadályozó vízilétesítmény (147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet)
- 59. partvonal:** a meder és a part találkozási vonala (83/2014. (III. 14.) Korm. rendelet)
- 60. szivárgás:** A töltés folyó felőli oldalát borító árvíz a nyomás hatására igyekszik a töltéstestbe, illetve az altalajba behatolni. Mivel abszolút vízzáró talaj nincs, a víz a gát anyagának pórusait bizonyos idő alatt kisebb-nagyobb magasságig kitölti, azokban a mentett oldal felé mozog. Veszélyessé akkor válik, amikor a gáttest teljes keresztmetszetében átnedvesedik, és a szivárgó víz a mentett oldalon megjelenik, azaz a töltés átázik. A vízzel telített töltés állékonysága kisebb, mint a száraz vagy nedves töltésé. Következménye akár gátszakadás is lehet.
- 61. szivárgó:** A szivárgó a víztartó réteget megcsapoló, vízszintes vagy ferde tengelyű árok, vagy a környező talajénál nagyobb hézagterefogatú (zúzott kő, kavics, porózus vagy lyuggatott anyagú) cső. A szivárgó célja: a káros vagy fölösleges vizek összegyűjtése, elvezetése.
- 62. szivárgó árok:** A töltés mentett oldalán létesített kisméretű árok. Célja: a szivárgási vonal megtartása a töltéstestben, illetve az átszivárgott víz összegyűjtése, elvezetése.
- 63. szivárgó csatorna:** Magas vezetésű öntöző, illetve erőművi csatornák, árvízvédelmi töltések mentett oldalainak közelében szivárgócsatornát építenek, mely az átszivárgott vizet meghatározott szinten összegyűjti, s károkozás nélkül elvezeti.
- 64. tereptárgy:** a terepből kiemelkedő mesterséges létesítmény (különösen az építmény, a keresztöltés, a tuskódeponia, a hullámtéren a bányaművelés során keletkezett meddőhányó) (83/2014. (III. 14.) Korm. rendelet)
- 65. töltésmeghágás:** Az az állapot, amely akkor következik be, ha a kialakuló árvízszint magasabb, mint a töltés koronaszintje, és víz azon átömlik.
- 66. töltés megtámasztása:** Védekezés közben a töltés megcsúszását korlátozó, illetve a megrogyott, lesuvadt töltésrészeket pótló, mentett oldali homokzsák-, terméskő-építmény elkészítése.
- 67. töltésrepedés:** Töltésrepedés keletkezhet kötött talajú töltés kiszáradása, töltésbe épített duzzadó anyag, a töltés kezdődő csúszása vagy a felpuhult altalaj kitérése következtében. A töltésrepedés megjelenése szerint lehet hálós, hossz-, illetve keresztirányú. A hálós töltésrepedés ártalmatlan, míg a többi megjelenési forma beavatkozást igényel.
- 68. töltésszakadás:** A töltés tönkremenetelének végső fázisa, amikor védképessége megszűnik, a töltéskoronát elmossa a rajta átbukó vízszög, aláüregelődik a védmű, mely suvadás vagy megcsúszás hatására beomlik, a gátszelvény pedig elsodródik. A töltésszakadás következtében a mentett ártér egészét vagy egy részét elönti a víz, ami több települést veszélyeztet, nagy kiterjedésű és pusztító árvízkárokat okozhat.
- 69. védekezés államigazgatási feladatai:** a védekezéssel összefüggő rendvédelmi, szociális és egészségügyi hatósági, továbbá a műszaki feladatok ellátásához szükséges munkaerő, eszköz, anyag, felszerelés rendelkezésre állása, valamint a vizek kártételei által fenyegetett területeken az élet- és vagyonbiztonság érdekében végzendő

megelőző és operatív feladatok (232/1996. (XII. 26.) Korm. rendelet)

70. **védekezés műszaki feladatai:** az árvizek, a belvizek és a vízhiány időszakában - a védőműveken vagy azok mentén - a védőművek védő- és működőképességének megőrzése (232/1996. (XII. 26.) Korm. rendelet)
71. **védekezés:** az élet- és vagyónbiztonság érdekében, az árvíz, a belvíz kártételeinek megelőzését, elhárítását, illetőleg mérséklését szolgáló műszaki és államigazgatási feladatok végrehajtása (232/1996. (XII. 26.) Korm. rendelet)
72. **védekezési készültség fokozatai:** I., II., III. és rendkívüli védekezési készültség (232/1996. (XII. 26.) Korm. rendelet)
73. **védekezési készültség:** a veszély mértéke szerint meghatározott, a biztonság érdekében szükséges intézkedések megtételének intézményes kerete (232/1996. (XII. 26.) Korm. rendelet)
74. **védekezési munkálatok:** a megelőző és a helyreállítási munkálatokon kívüli valamennyi olyan beavatkozás, amely a kár bekövetkezését megakadályozza vagy a lehető legkisebbre csökkenti, abban az esetben, ha a kár bekövetkezésének közvetlen, valós veszélye áll fenn (9/2011. (II. 15.) Korm. rendelet)
75. **védekezésre alkalmas terület:** A vízkárelhárítási feladatok ellátásához szükséges olyan terület, amely az organizációs feladatok (anyagdeponálás, homokzsáktöltő hely, felvonulási terület) mellett magába foglalja azon területeket is, amelyeken a tényleges operatív, műszaki beavatkozásokat kell elvégezni, azaz folyók, vízfolyások hullámterében az árvizek elleni védekezés céljára szabadon tartott, ideiglenes védőművek kiépítésére alkalmas területsáv.
76. **védekezésre alkalmas sáv:** Azok a természetes adottságok miatti terepalakulatok, illetve azok a mesterséges vonalas infrastruktúrák (depónia, út, vasút, védvonalak amelyeken a tényleges operatív, műszaki beavatkozásokat kell elvégezni, azaz folyók, vízfolyások hullámterében az árvizek elleni védekezés céljára szabadon tartott, ideiglenes védőművek kiépítése alkalmas területsáv.
77. **védelmi szakasz:** az árvízvédelmi vonalnak és a belvízrendszereknek a védekezés irányítására és végrehajtására meghatározott része (232/1996. (XII. 26.) Korm. rendelet)
78. **védmű:** a vizek kártételei elleni védekezéshez szükséges vízilétesítmény (1995. évi LVII. törvény)
79. **védő erdősáv:** az elsőrendű árvízvédelmi töltés hullámtéri védősávja mellett húzódó, a töltés hullámverés és jég elleni védelmét szolgáló területsáv (83/2014. (III. 14.) Korm. rendelet)
80. **védősáv:** az elsőrendű árvízvédelmi töltés mindkét oldalán, annak lábvonalától számított, 10-10 méter szélességű területsáv (83/2014. (III. 14.) Korm. rendelet)
81. **vizek kártételei elleni védelem és védekezés (vízkárelhárítás):** a károsan sok vagy károsan kevés víz elleni szervezett tevékenység, ideértve a kártételek megelőzését szolgáló védőművek építését, rekonstrukcióját, fejlesztését, üzemeltetését és fenntartását, valamint a védekezést követő helyreállítást is (1995. évi LVII. törvény)
82. **vízfolyás:** minden olyan természetes vagy mesterséges terepalakulat, amelyben állandóan vagy időszakosan víz áramlik (1995. évi LVII. törvény)

- 83. vízjárta területek:** időszakosan elöntésre kerülő vagy vízzel telített talajú területek, így különösen (83/2014. (III. 14.) Korm. rendelet)
- a) az olyan terepmélyedések, síkvidéki erek, semlyékek, amelyek a területet érintő vízszabályozás, vízrendezés előtt rendszeresen, a szabályozást követően pedig időszakosan vízzel borítottak,
 - b) a természetes állóvizek feltöltődése során kialakult vizenyős, mocsaras területek, amelyek felületének túlnyomó részét növényzet borítja, de a talaj tartósan vízzel telített,
 - c) a dombvidéki patakok, állandó vagy időszakos vízfolyások, völgyek, vízmosások által érintett olyan területek, amelyekre az időszakos elöntés jellemző,
 - d) a folyók elhagyott ősmédrei, a folyókat kísérő, a jelenlegi medertől távolabb elhelyezkedő olyan vonulatok, terepmélyedések, amelyek eredete a folyó egykori medrére vezethető vissza.
- 84. vízkár:** a vizek többletéből vagy hiányából származó kár (1995. évi LVII. törvény)
- 85. vízkárelhárítási célú tározó:** (1995. évi LVII. törvény)
- a) árvízi tározó:
 - aa.) záportározó: vízfolyáson vagy vízfolyás mentén kiépített, kizárólag az árhullámok csúcs-vízhozamainak és vízállásainak mérséklését szolgáló, időszakosan vizet tartó tározó,
 - ab.) árvízcsúcs-csökkentő tározó: vízfolyáson vagy vízfolyás mentén kiépített, az árhullámok csúcs-vízhozamainak és vízállásainak mérséklését szolgáló olyan állandóan vagy időszakosan vizet tartó tározó, amelynél a maximális tározási térfogat legalább 50%-a árvízvisszatartásra szabadon áll,
 - ac.) szükség tározó: vízfolyások mentén, árhullámok részleges visszatartására kijelölt, ideiglenes vízvisszatartást szolgáló, be- és kivezetési helyekkel ellátott terület,
 - ad.) véstározó: vízfolyások mentén, az árhullámok részleges visszatartására és a nagyobb károk megelőzésére töltésmegbontással - rendkívüli védekezési készültség vagy veszélyhelyzet esetén - igénybe vehető terület, b) belvítározó: a belvíz összegyűjtésére szolgáló természetes határokkal, illetve töltésekkel körülvett terület.
- 86. vízszintrögzítés:** A folyó vagy vízfolyás hosszabb szakaszán kialakuló - és valamilyen szempontból összefüggő - vízszintek egyidejű megjelölése, majd magassági felmérése.
- 87. [tkm] - töltés kilométer:** ún. szelvényezési érték, mely a védmű kezdő pontjától a védmű középvonalán mért távolságot adja meg.
- 88. [fkm] - folyam kilométer:** ún. szelvényezési érték, mely a vízfolyás kezdő pontjától (befogadó torkolattól) a vízfolyás középvonalán mért távolságot adja meg.
- 89. vízhasználat:** az a tevékenység, amelynek következménye a víz lefolyási, áramlási viszonyainak, mennyiségének, minőségének, továbbá a medrének, partjának a víz hasznosítása érdekében való befolyásolása (1995. évi LVII. törvény) pl.: vízkivétel, vízbevezetés, vízátervezés, tározók
- 90. vízhasználó:** az a természetes személy, jogi személy és jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet, aki (amely) vizet szolgáltatás teljesítésére vagy saját céljaira vesz igénybe (1995. évi LVII. törvény)

Terv címe	Terv száma	Terv készítésének dátuma	Terv készítője
Rétság város helyi ár- és belvízvédelmi terve	10/2000	2000. 11. 28.	

FÉNYKÉP KATALÓGUS

1. József Attila utca 2

5. Gyaloghíd-Akácfa utca

2. József Attila utca 12

6. Akácfa utca 7

3. Hunyadi sor 5

7. Templom utca 14

4. Radnóti utca 3

8. Táncsics utca 5

9. Táncsics utca 29

13. Jenői patak Bánk fele

10. Jenői patak-Vasutasház utca

14. Rákóczi Ferenc út 11

11. Jenői patak-Rákóczi út

15. Jenői patak Tolmács fele

12. Rákóczi Ferenc út 13

16. Kossuth Lajos utca 22

17. Köztársaság utca 15

21. Takarékos utca 53

18. Köztársaság utca 13

22. Mikszáth Kálmán utca 6

19. Gyaloghíd-Zrínyi Miklós utca

23. Orgona köz 2

20. Zrínyi Miklós utca 12

24. Takarékos utca 28

25. Mikszáth Kálmán utca 18

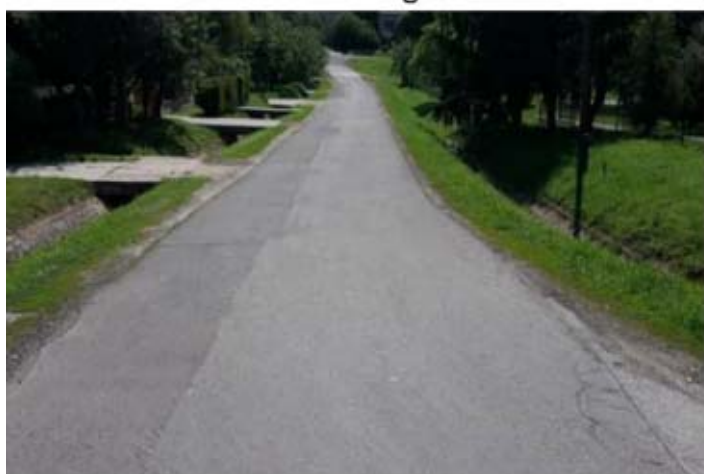
29. Szőlő utca 41

26. Búzavirág utca 26

30. Szőlő utca 37

27. Búzavirág utca 30

31. Szőlő utca 14

28. Szőlő utca 15

32. Körtefa utca 12

33. Rózsavölgy utca 41

37. Rákóczi út 44

34. Rózsavölgy utca 21

38. Ady Endre utca 1

35. Búzavirág utca 3

39. Mező Imre utca 4

36. Rózsavölgy utca 10

40. Szérűskert utca

41. Szerűskert utca

45. Jókai Mór utca 8

42. Börzsönyi út 11

46. Ady Endre utca 15

43. Börzsönyi út 23

47. Liget köz 2

44. Tölgyfa utca 3

48. Nógrádi utca

49. Petőfi Sándor utca 21

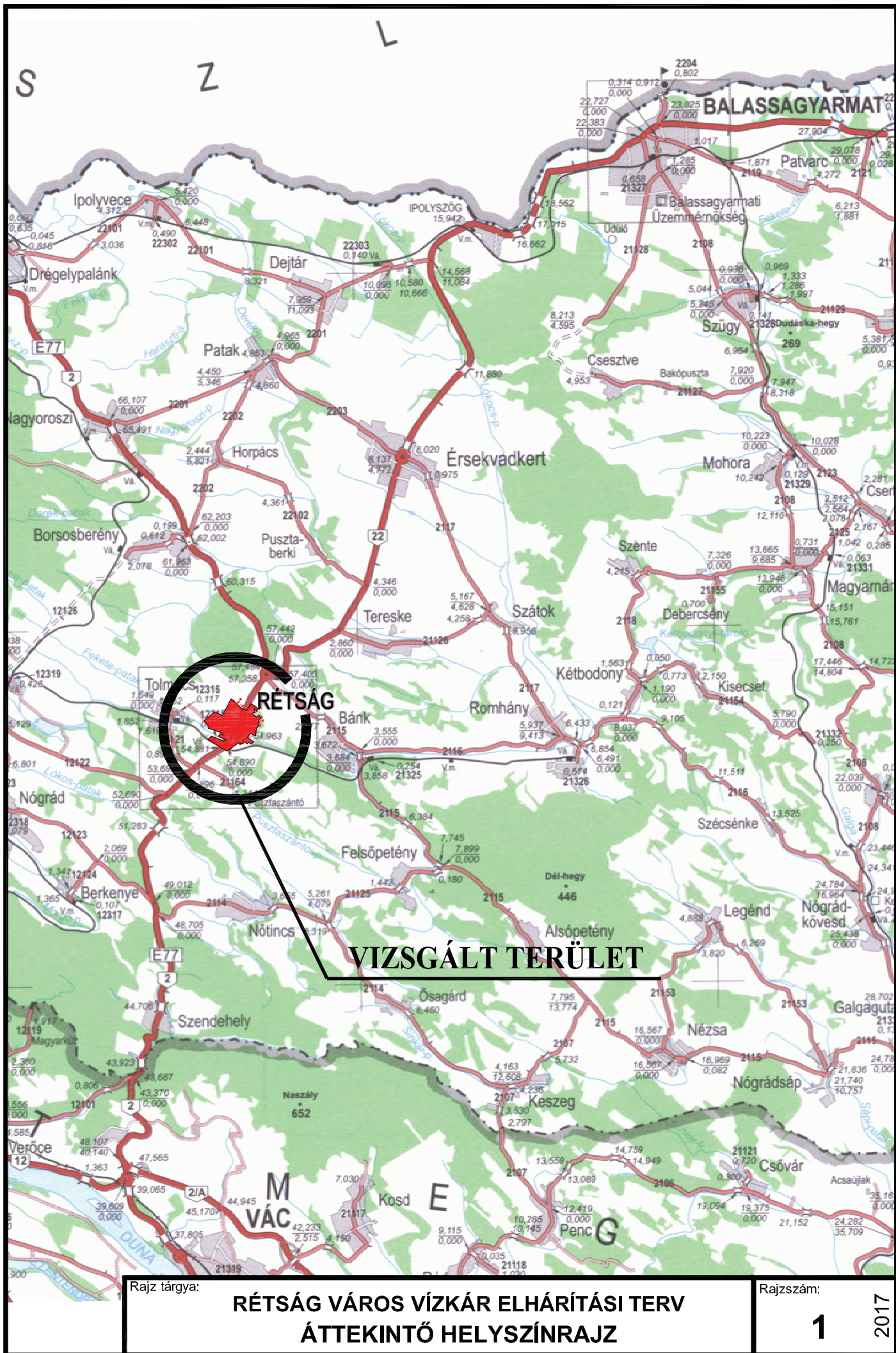
50. Madách Imre utca 3

51. Jászteleki utca

52. Petőfi Sándor utca 44

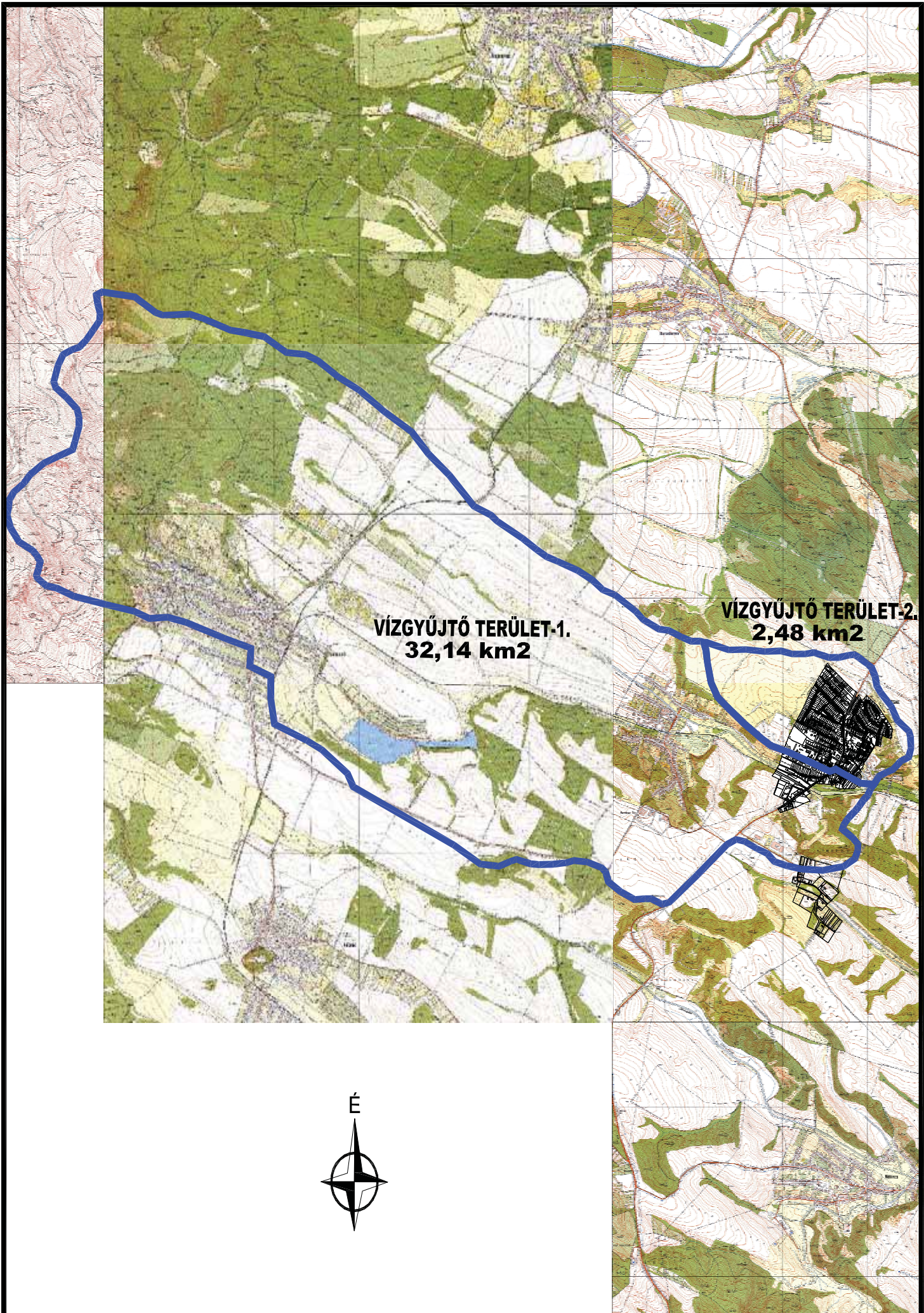
Rajz tárgya:

**RÉTSÁG VÁROS VÍZKÁR ELHÁRÍTÁSI TERV
ÁTTEKINTŐ HELYSZÍNRAJZ**

Rajzszám:

1

2017

**VÍZGYŰJTŐ TERÜLET-1.
32,14 km²**

**VÍZGYŰJTŐ TERÜLET-2.
2,48 km²**

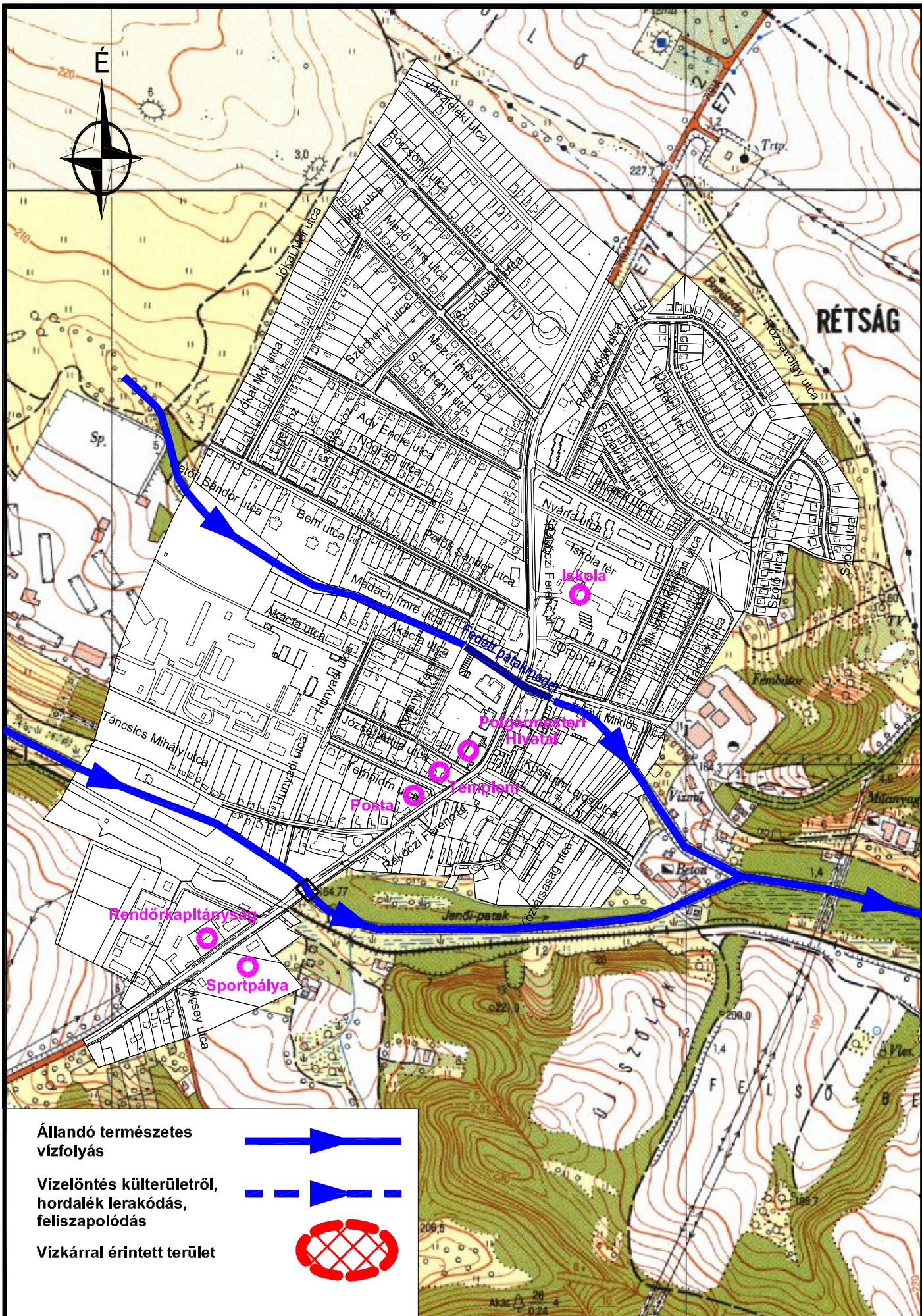
Rajz tárgya:

**RÉTSÁG VÁROS VÍZKÁR ELHÁRÍTÁSI TERV
VÍZGYŰJTŐ TERÜLETEK HELYSZÍNRAJZA**

Rajzszám:

2

2017

RÉTSÁG

Állandó természetes vízfolyás

Vízleöntés külterületről, hordalék lerakódás, feliszapolódás

Vízkárral érintett terület

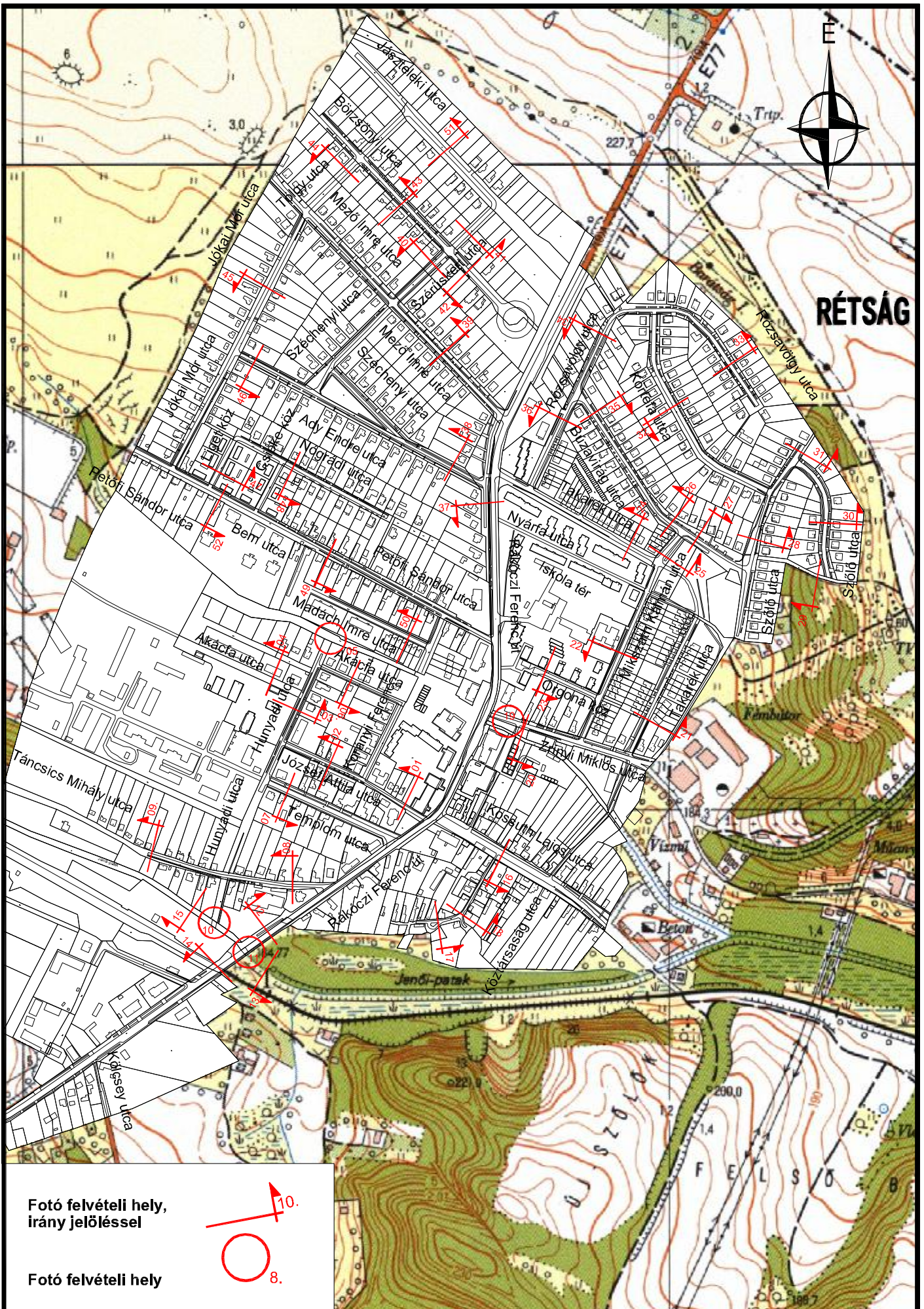
Rajz tárgya:

**RÉTSÁG VÁROS VÍZKÁR ELHÁRÍTÁSI TERV
RÉSZLETES VÉDEKEZÉS HELYSZÍNRAJZ**

Rajzszám:

3

2017

RÉTSÁG

Fotó felvételi hely,
irány jelöléssel

Fotó felvételi hely

Rajz tárgya:

**RÉTSÁG VÁROS VÍZKÁR ELHÁRÍTÁSI TERV
FOTÓ FELVÉTELI HELYEK**

Rajzszám:

5

2017